Noord-Hollandse Arbeidsmarkt in cijfers

Provincie Noord-Holland

Concept, mei 2018

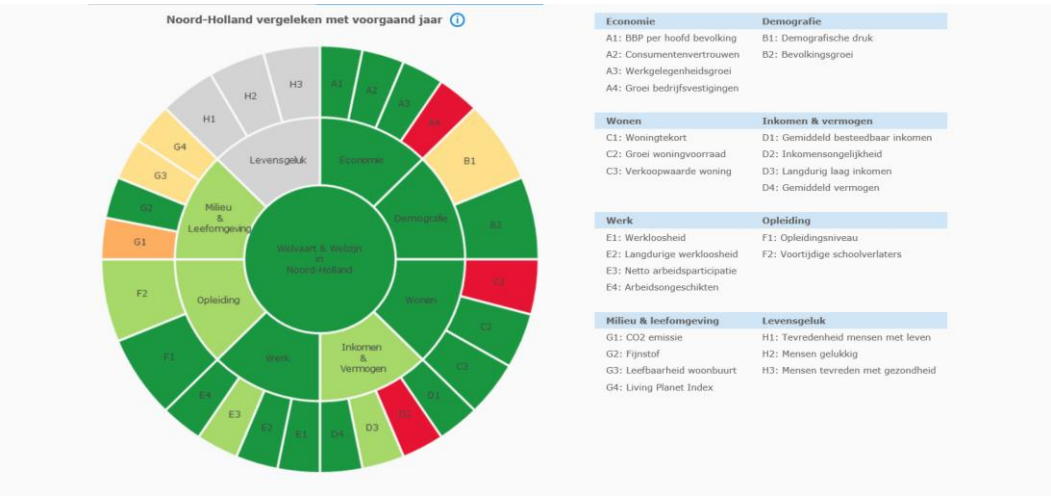
Michel van Wijk, BEL/REE, wijkm@noord-holland.nl

Thomas van Diepen, BEL/O&I, diepent@noord-hollland.nl

Martin de Busser, BEL/O&I

Inleiding

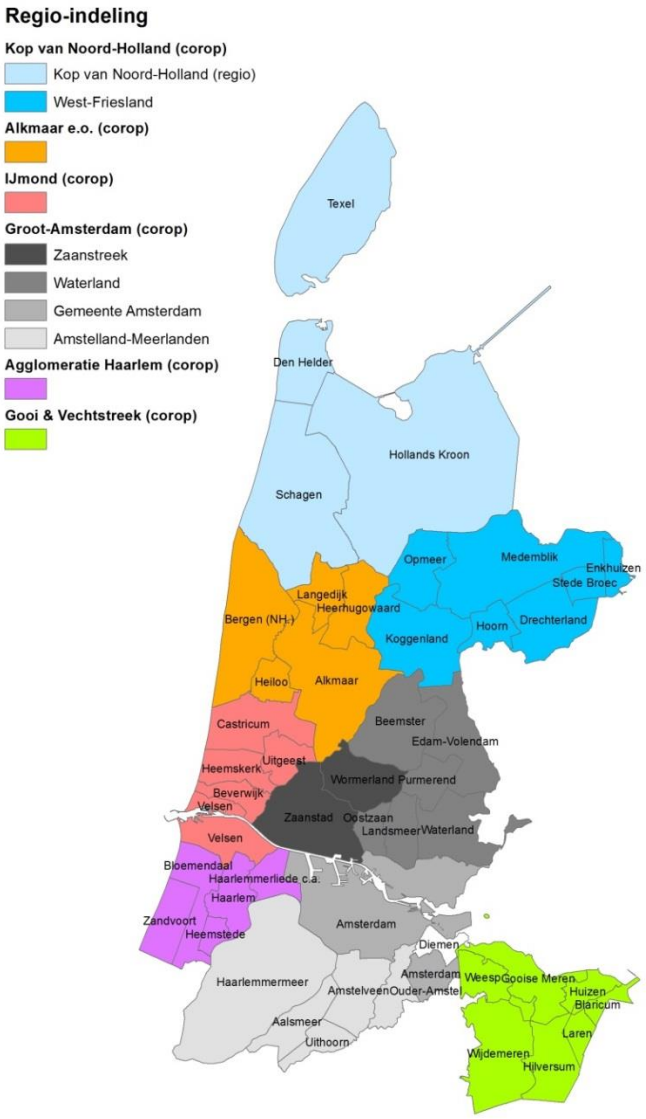
Het economisch beleid van de provincie Noord-Holland is gericht op het verbeteren van de welvaart en welzijn. Op de Barometer Welvaart en Welzijn is te zien hoe de provincie en haar regio's en gemeenten op deze vlakken presteren. Een belangrijk onderdeel van het economisch beleid is de ontwikkeling van de arbeidsmarkt. In de Barometer Welvaart en Welzijn betreft dit vier van de acht thema's: economie, werk, opleiding en demografie.



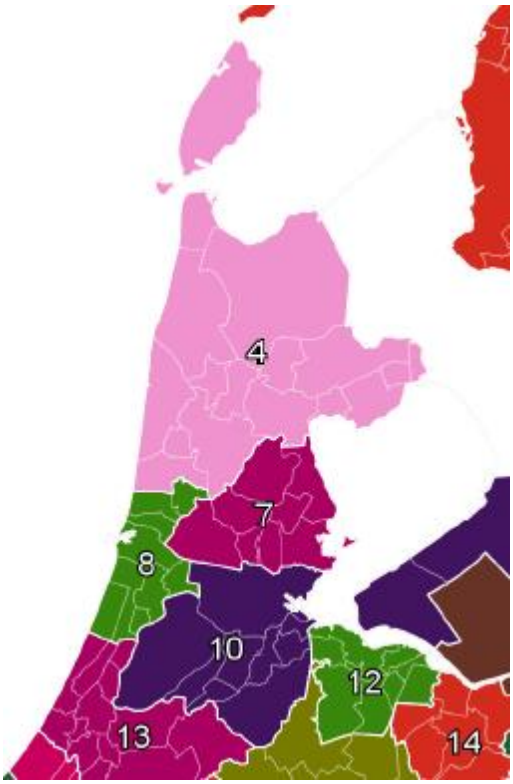
In deze standaardrapportage wordt op basis van de meest actueel beschikbare cijfers een overzicht gegeven van de Noord-Hollandse arbeidsmarkt. Waar mogelijk wordt een regionaal onderscheid gemaakt. Achtereenvolgens komen aan de orde:

A. **Bevolkingsontwikkeling, arbeidsmarktparticipatie en onderwijsdeelname.**
B. **Werkloosheid, uitkeringen en werkgelegenheid**
C. **Vacatures en spanning op de arbeidsmarkt.**
D. **Regionale factsheets arbeidsmarkt en werkgelegenheid.**

In deze rapportage is zo veel mogelijk de onderstaande regio-indeling gehanteerd. Vele economische gegevens zijn alleen op het niveau van de zogenoemde COROP-regio's beschikbaar. Waar mogelijk zijn gegevens ook weergegeven voor deelregio's, deze tellen weer op naar COROP-niveau.



Het ministerie van SZW en het UWV hanteren voor veel data de indeling in arbeidsmarktregio's. Dit zijn de samenwerkingsregio's van waaruit gemeenten en UWV de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden vormgeven. In Noord-Holland bestaan volgens de wet SUWI (Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen) vijf arbeidsmarktregio's: Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland, Zuid Kennemerland-IJmond, Groot Amsterdam en Gooi en Vechtstreek. De kaart hieronder geeft dit weer.



4: Noord-Holland Noord

7: Zaanstreek-Waterland

8: Zuid Kennemerland-IJmond

10: Groot Amsterdam

12: Gooi en Vechtstreek

Samenvatting

- De totale **bevolking** blijft in Noord-Holland volgens de prognoses groeien.
- De prognose laat zien dat de potentiele **beroepsbevolking** de komende jaren blijft stijgen, maar dat de snelheid van deze groei na 2030 lager ligt. Daarbij worden de verschillen tussen de regio's groter. Na 2020 zal de beroepsbevolking in steeds meer regio's per saldo gaan dalen. De participatiegraad van Noord-Hollandse vrouwen blijft al jarenlang toenemen, terwijl de participatie van mannen gelijk blijft. Daarbij is er een (structurele) groep van circa 620.000 inactieven binnen de potentiële beroepsbevolking.
- Het **onderwijs** krijgt of heeft te maken met afnemende leerlingenaantallen in de periode 2020-2030. In de periode na 2030 is de verwachting dat het aantal leerlingen in het basisonderwijs en voorgezet onderwijs weer hersteld en stabiliseert in Noord-Holland. In het zuiden zijn er vier regio's waarbinnen de groei van het aantal leerlingen zich gaat concentreren.
- In 2017 zijn er 73.000 werklozen. Vanaf 2015 is de **werkloosheid** sterk gedaald, tot 4,8% in 2017. Vanaf 2016 daalt ook de werkloosheid in de leeftijdsgroep van 15 tot 25 jaar. De werkloosheid in deze groep is lager dan het landelijke gemiddelde, terwijl de werkloosheid in de groep 25 tot 45 jaar iets boven het Nederlandse gemiddelde ligt. De werkloosheid is ook in de groep 45-75 jaar verder gedaald. De werkloosheid naar opleidingsniveau is vergelijkbaar met het Nederlandse gemiddelde en volgt deze trend. De werkloosheid is het hoogst onder jongeren en laagopgeleiden.
- Het aantal lopende **WW-uitkeringen** is gedurende het jaar 2016 in alle regio's van Noord-Holland gedaald, met name in Groot-Amsterdam en Noord-Holland Noord. Bij de bevolking tussen 15 en 65 jaar zijn er steeds minder arbeidsongeschiktheids-uitkeringen. Sinds 2010 neemt dit percentage gestaag af.
- De gemeente Amsterdam is koploper met over een aantal jaren een structurele banengroei. In alle andere regio's is het economisch herstel pas in 2016 of 2017 zichtbaar geworden in **banengroei**. De banengroei is met name zichtbaar bij dienstverlening, industrie, bouw, horeca en handel. Het aantal banen in de gezondheidszorg kromp daarentegen de afgelopen jaren.
- In alle regio's van Noord-Holland neemt de spanning op de arbeidsmarkt (de verhouding tussen vraag en aanbod) toe. Het aantal **vacatures** in de Provincie Noord-Holland groeit van circa 50.000 in het derde kwartaal van 2016 naar 52.000 in het derde kwartaal van 2017. Deze groei is in vacatures is in alle regio's zichtbaar.
- In 2017 is in steeds meer beroepen sprake van een krappe arbeidsmarkt met veel openstaande vacatures en weinig direct beschikbaar aanbod. In het **regionale beeld** heeft Groot-Amsterdam de meeste spanning op de arbeidsmarkt met alle beroepsgroepen waar het aantal vacatures het arbeidsaanbod overtreft of gelijk is, met uitzondering van ruimte bij creatieve en taalkundige beroepen. De meest duidelijke mismatch vraag en aanbod is te zien in de technische beroepen (met name metaalbewerkers en machinemonteurs), ICT-beroepen en bij diverse vakspecialisten. De analyse van de TechniekRaad Noord-Holland laat al een aantal jaren een cummulerend en oplopend tekort van ca 1400 technici per jaar zien (www.techniekraad.nl).

A. Bevolkingsontwikkeling, arbeidsmarktparticipatie en onderwijsdeelname

Begin 2018 heeft Noord-Holland ruim 2,8 miljoen inwoners en is de prognose dat de bevolking tot 2040 groeit. In 2040 heeft Noord-Holland volgens de prognose 3.188.200 inwoners. Ten opzichte van de prognose van 2017 is dit een lichte bijstelling naar boven.

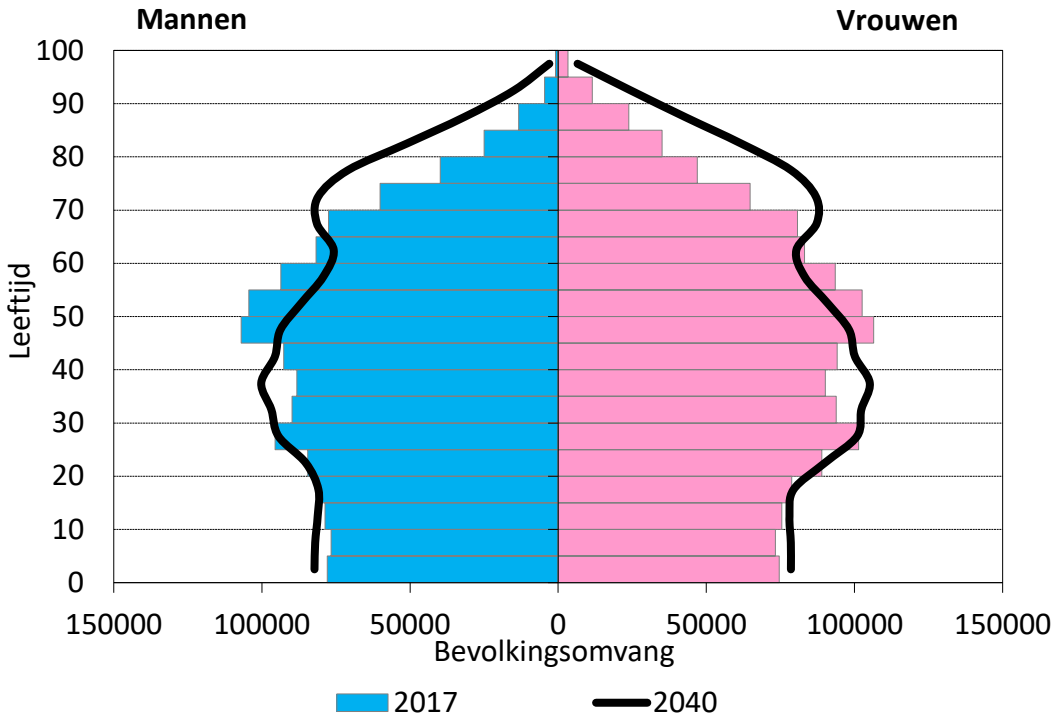
Figuur 1: Bevolkingsprognoses per regio, 2020-2040

Regio	**2017**	**2020**	**2025**	**2030**	**2035**	**2040**
Kop van Noord-Holland	163.300	163.000	162.000	160.700	159.100	156.800
West-Friesland	210.000	213.100	216.100	217.700	218.000	217.300
Alkmaar e.o.	243.800	249.400	253.800	255.200	255.500	254.800
IJmond	196.000	199.000	200.500	201.600	203.000	204.200
Zaanstreek	169.400	173.500	178.900	184.300	189.600	194.700
Waterland	162.900	165.500	167.700	169.600	172.000	174.300
Gemeente Amsterdam	845.400	880.000	928.800	972.900	1.015.200	1.054.400
Amstelland-Meerlanden	336.600	345.500	360.500	375.700	390.400	404.400
Agglomeratie Haarlem	231.900	237.100	243.300	248.800	254.100	258.100
Gooi en Vechtstreek	250.800	256.000	259.800	262.400	265.500	269.200
Noord-Holland	**2.810.100**	**2.882.100**	**2.971.400**	**3.048.900**	**3.122.400**	**3.188.200**

Bron: CBS/Provincie Noord-Holland

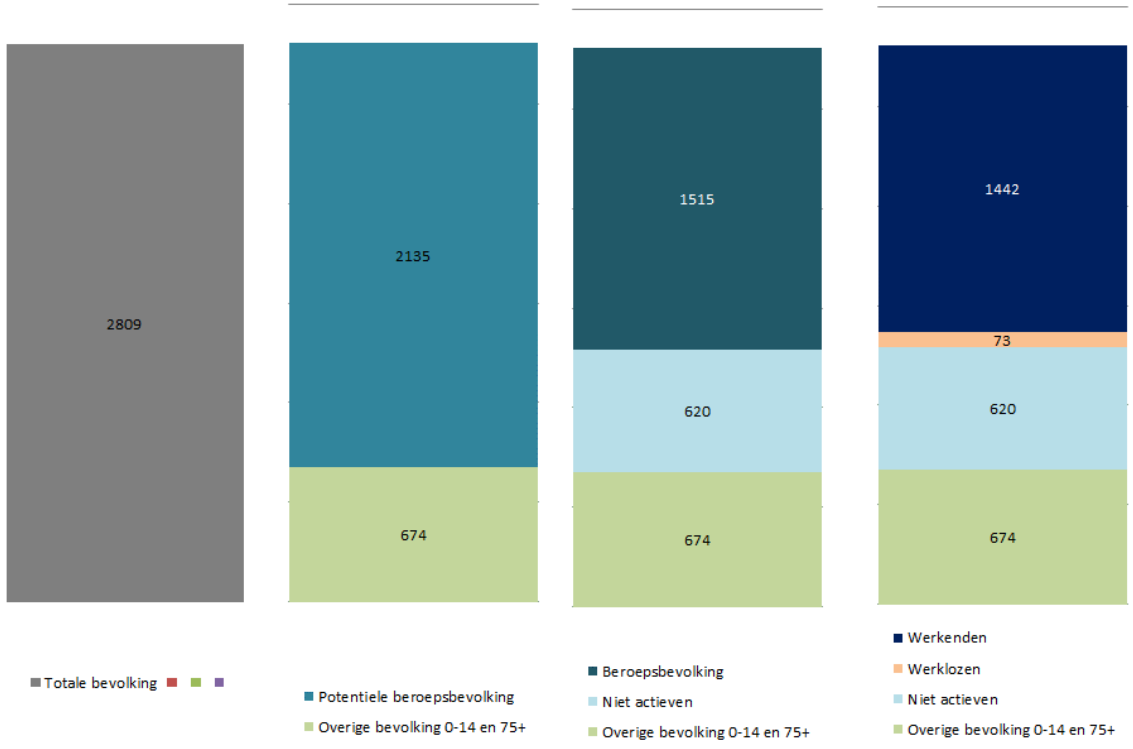
De voornaamste factoren in de ontwikkeling van de Noord-Hollandse bevolking zijn de natuurlijke aanwas, de langere levensverwachting en de (binnenlandse) migratie. De trend is dat Amsterdam e.o. het grootste deel van deze groei naar zich toe trekt. De opbouw van de Noord-Hollandse bevolking naar leeftijd en geslacht in 2015 en 2040 is weergegeven in figuur 2.

Figuur 2: Bevolkingspiramide Noord-Holland, 2017 en 2040

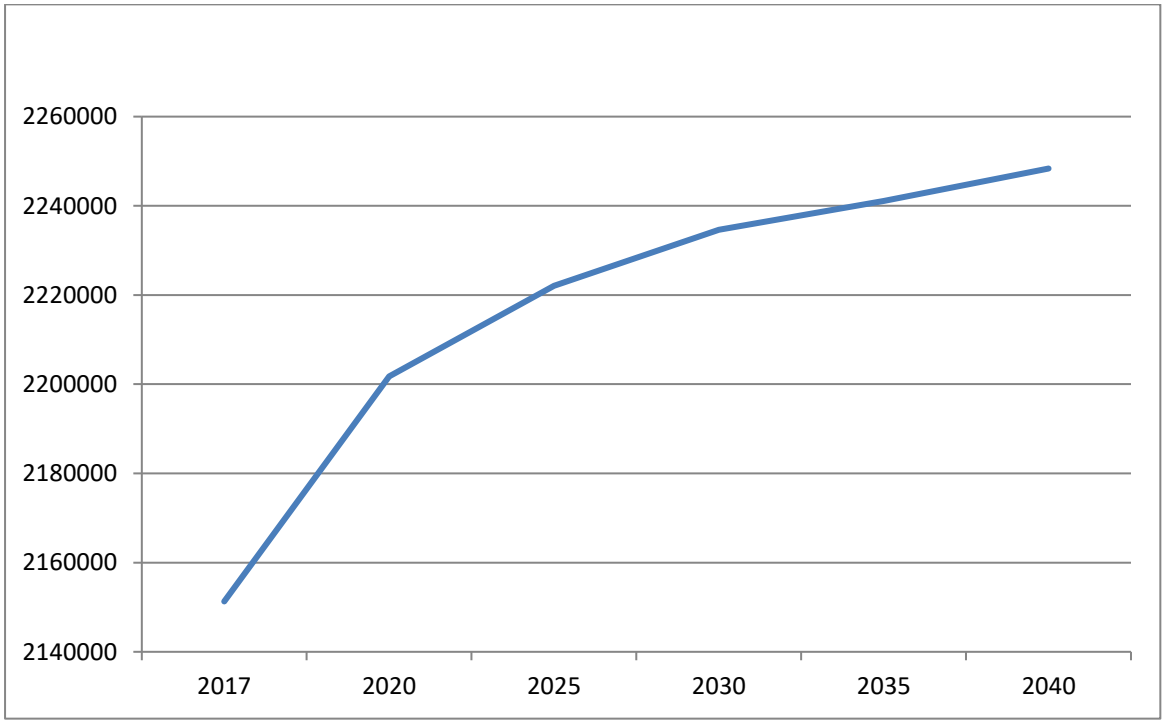


Op dit moment is de beroepsbevolking in Noord-Holland circa 1,5 miljoen, waarvan 1,4 miljoen (95 %) werk heeft. In 2016 was dit 94%. De beroepsbevolking bestaat uit iedereen die betaald werk kan en wil verrichten, oftewel zich actief aanbiedt op de arbeidsmarkt. Hierbinnen is een werkend deel- meer dan één uur per week betaald werk- en een werkloos deel. Als alle inwoners tussen 15-75 jaar zouden kunnen en willen werken, beschikt Noord-Holland op dit moment over een potentiële beroepsbevolking van ruim 2,1 miljoen.

Figuur 3: Opbouw arbeidsmarkt vanuit bevolking Noord-Holland in 2017 (x1000)



Figuur 4: Prognose potentiële beroepsbevolking in Noord-Holland, 2017-2040



Bron: CBS/Provincie Noord-Holland

De prognose laat zien dat de potentiele beroepsbevolking de komende jaren blijft stijgen, maar dat de snelheid van deze groei na 2030 minder groot wordt (figuur 4). Daarbij worden de

verschillen tussen de regio's groter. Na 2020 zal de beroepsbevolking in steeds meer regio's per saldo gaan dalen (figuur 5).

Figuur 5: Potentiële beroepsbevolking naar regio (index 2017=100)

Regio	**2017=100**	**2020**	**2030**	**2040**
Kop van Noord-Holland	100	99	91	85
West-Friesland	100	101	97	93
Alkmaar e.o.	100	102	98	94
IJmond	100	102	99	95
Zaanstreek	100	102	104	106
Waterland	100	101	99	96
Gemeente Amsterdam	100	104	110	116
Amstelland-Meerlanden	100	103	108	112
Agglomeratie Haarlem	100	102	105	106
Gooi en Vechtstreek	100	102	101	98
Noord-Holland	**100**	**102**	**104**	**105**

Bron: Provincie Noord-Holland

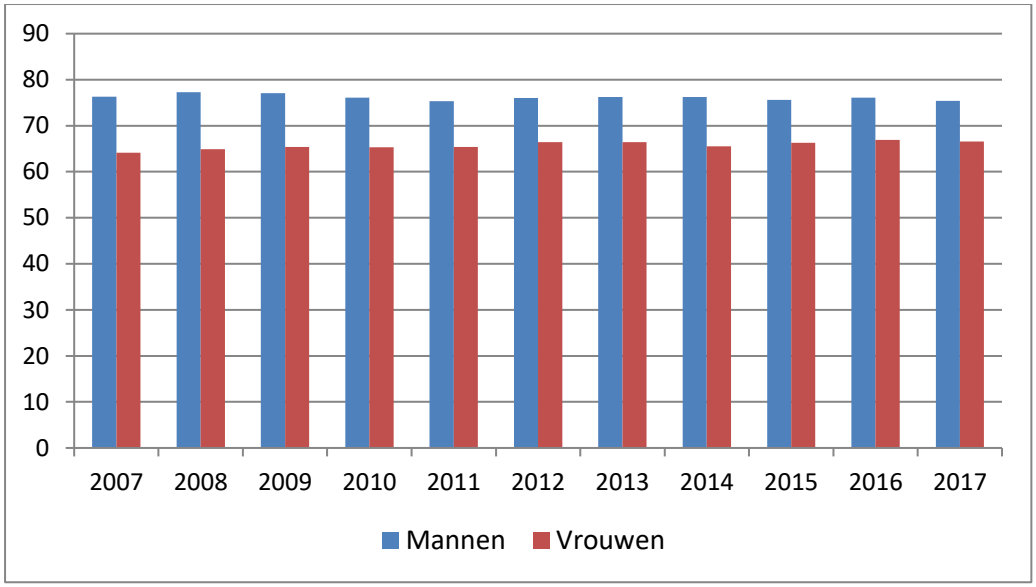
De mate waarin de bevolking van Noord-Holland deelneemt aan de arbeidsmarkt wordt uitgedrukt als percentage van de totale potentiële beroepsbevolking: bruto participatiegraad. De werkende beroepsbevolking uitgedrukt in een percentage van de potentiële beroepsbevolking is de netto arbeidsparticipatiegraad. De netto participatie is altijd lager dan de bruto participatie omdat de werklozen daarbij niet worden meegeteld.

Figuur 6: Participatiegraad (%) naar regio in 2017

Regio	Bruto	Netto
Kop van Noord-Holland	70,0	67,0
Alkmaar en omgeving	69,9	66,9
IJmond	72,1	69,1
Agglomeratie Haarlem	72,0	68,6
Zaanstreek	69,4	66,0
Groot -Amsterdam	71,4	67,8
Gooi en Vechtstreek	69,7	66,6
Noord-Holland	70,9	67,5

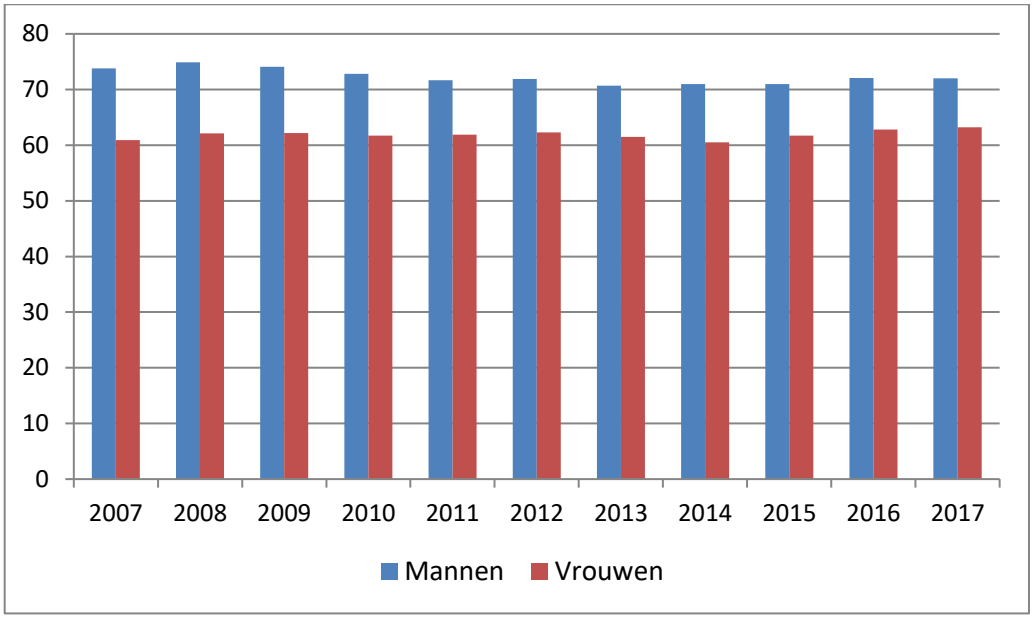
Bron: CBS

Figuur 7: Bruto participatie (%) naar geslacht in Noord-Holland, 2007-2017



Bron: CBS

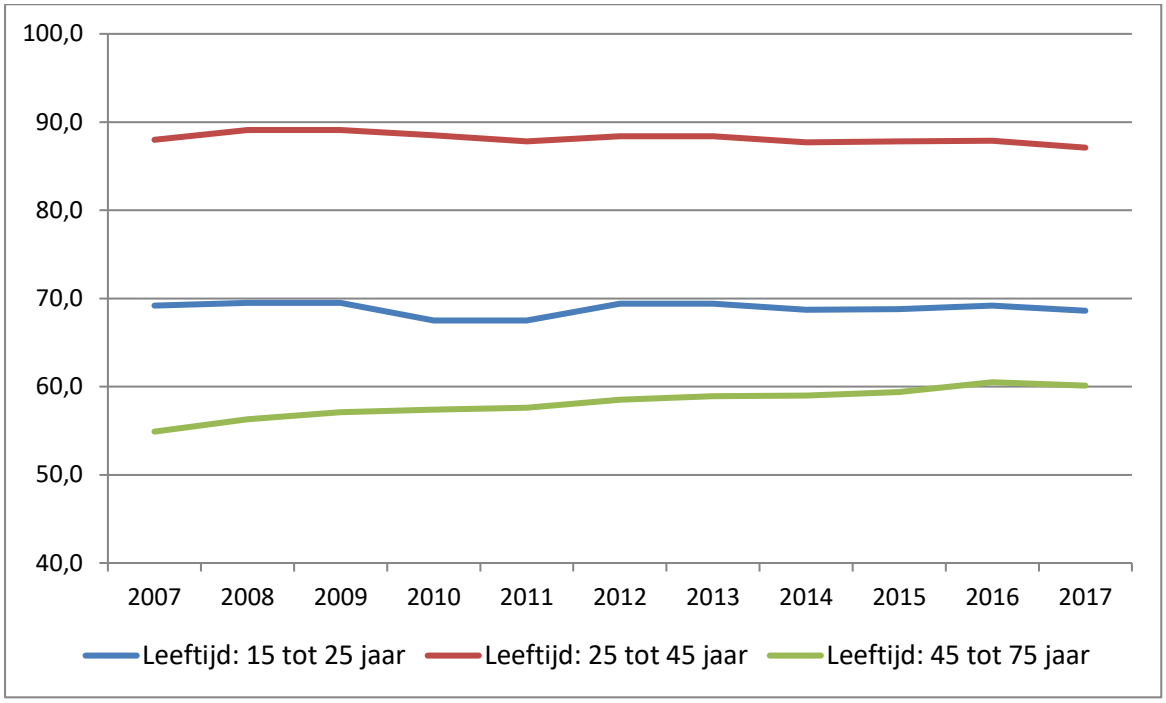
Figuur 8: Netto participatie (%) naar geslacht in Noord-Holland, 2007-2017



Bron: CBS

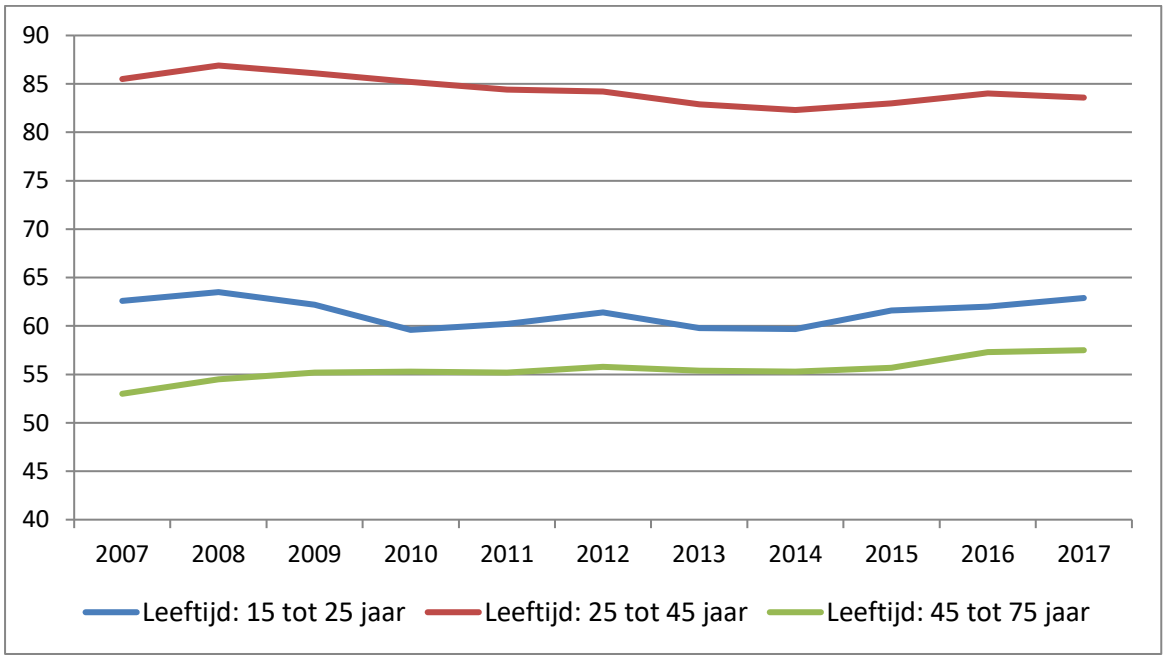
De bruto en netto participatiegraad van mannen in Noord-Holland is het afgelopen decennium stabiel gebleven, terwijl de participatiegraad van vrouwen blijft toenemen. Dit wordt hoofdzakelijk gedreven door oververtegenwoordiging van sectoren waarin met name vrouwen werkzaam zijn, met name in de Noord-Holland Zuid.

Figuur 9: Bruto participatie (%) naar leeftijdsgroep in Noord-Holland, 2007-2017



Bron: CBS

Figuur 10: Netto participatie (%) naar leeftijdsgroep in Noord-Holland, 2007-2017

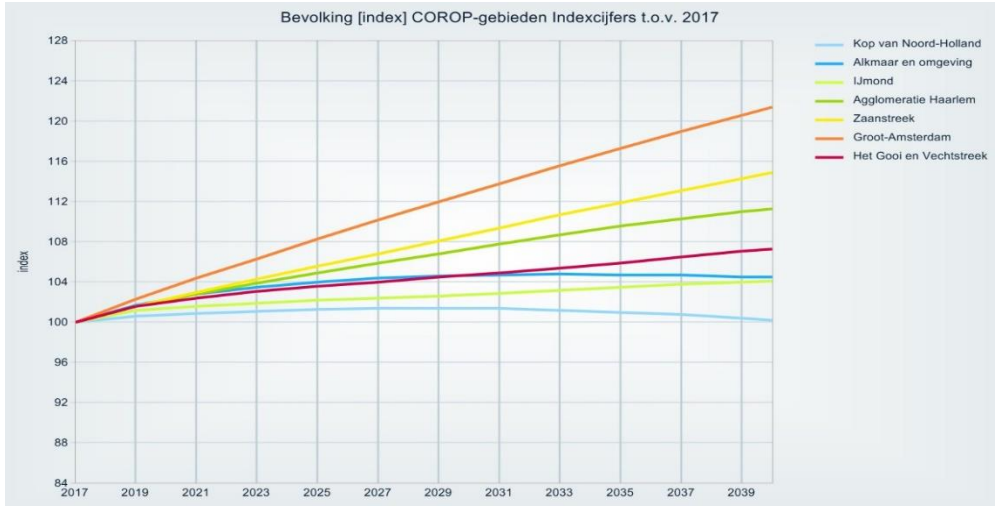


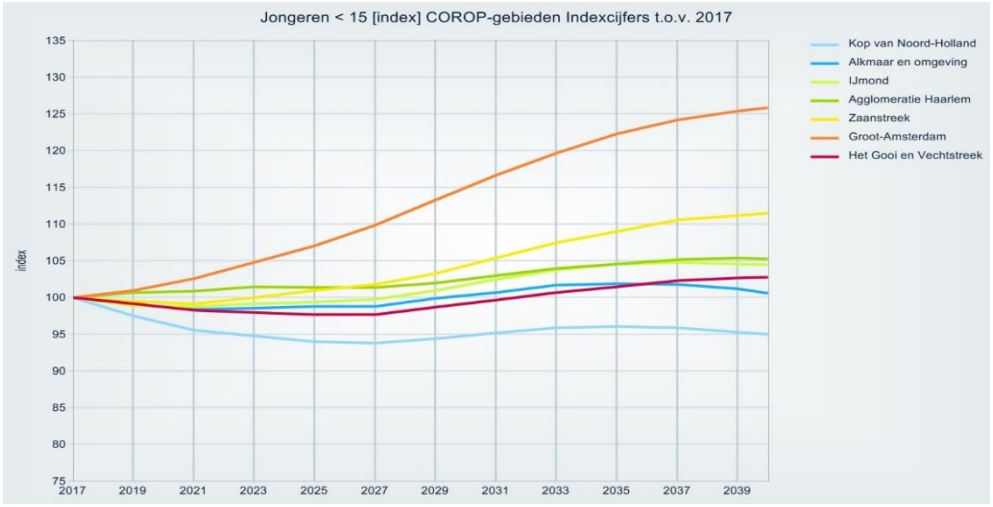
Bron: CBS

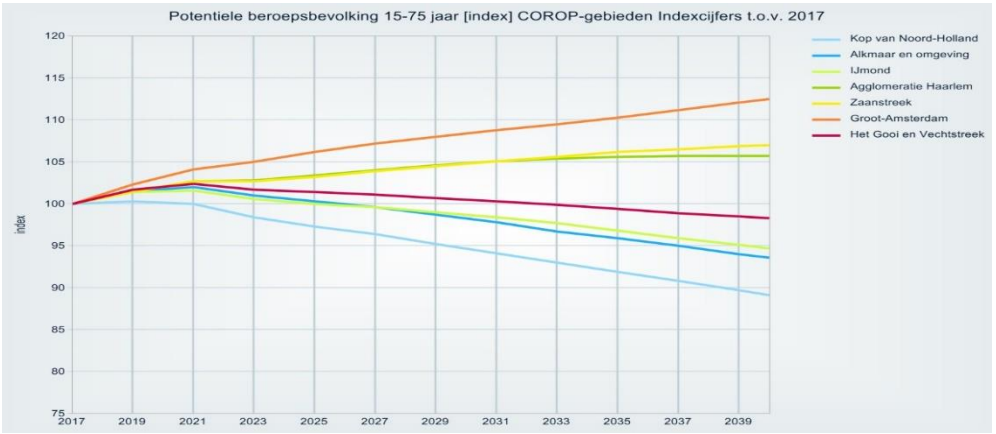
Conclusies Bevolking en arbeidsparticipatie

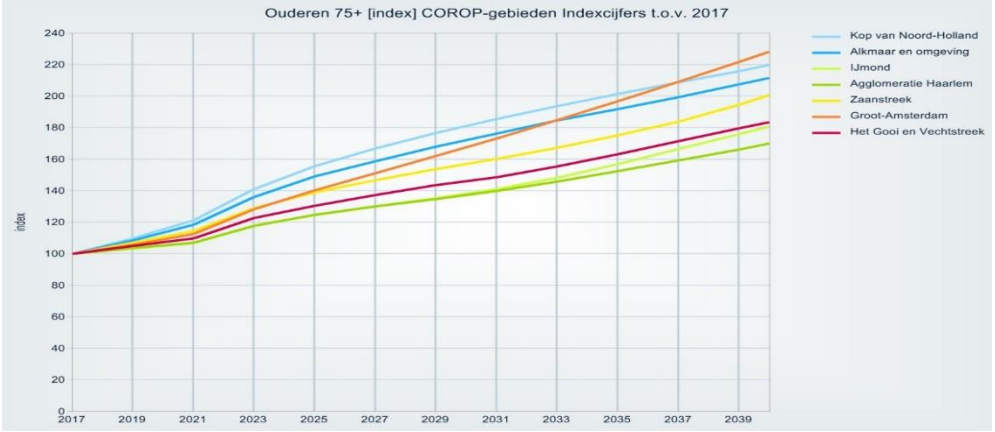
- De bevolking van Noord-Holland groeit van 2017 tot 2040 van 2,8 miljoen naar 3,2 miljoen inwoners, maar zal tegelijkertijd vergrijzen. De bevolking groeit in alle deelregio's, behalve in de Kop van Noord-Holland.
- Als iedereen tussen 15 en 75 jaar tot de potentiële beroepsbevolking wordt gerekend, kan deze tot 2040 nog licht groeien.
- Er is een groep van 620.000 inactieven op de arbeidsmarkt. Dit is 29% van de potentiele beroepsbevolking.
- Deze mogelijke groei vindt dan vooral plaats in Noord-Holland Zuid en het sterkst in Amsterdam. In Noord-Holland Noord zal de potentiële beroepsbevolking naar verwachting krimpen, het sterkst in de Kop van Noord-Holland.
- 71% van de potentiële beroepsbevolking is daadwerkelijk actief op de arbeidsmarkt. Een steeds groter deel van de beroepsbevolking bestaat uit 45-plussers, die in toenemende mate participeren op de arbeidsmarkt.
- De bruto en netto participatiegraad van mannen in Noord-Holland is het afgelopen decennium stabiel gebleven, terwijl de participatiegraad van

Figuur 11: Belangrijkste demografische ontwikkelingen per regio (indexcijfers t.o.v. 2017)









Leerlingenaantallen, opleidingsniveau

Het onderwijs krijgt of heeft te maken met afnemende leerlingenaantallen in de periode 2020-2030. Hierdoor zal het aantal levensvatbare scholen (locaties) afnemen. Voor scholen betekent dit ook dat het steeds moeilijker wordt om (extra) voorzieningen als bijvoorbeeld een techniekokaal of toneelruimte gefinancierd te krijgen en vakdocenten te kunnen aantrekken. Dit speelt in eerste aanleg in het noorden van de provincie. In de periode na 2030 is de verwachting dat het aantal leerlingen in het basisonderwijs en voorgezet onderwijs weer hersteld in Noord-Holland. In het zuiden zijn er vier regio's waarbinnen de groei van het aantal leerlingen zich gaat concentreren.

Figuur12: Ontwikkeling aantal leerlingen per regio, 2015-2040

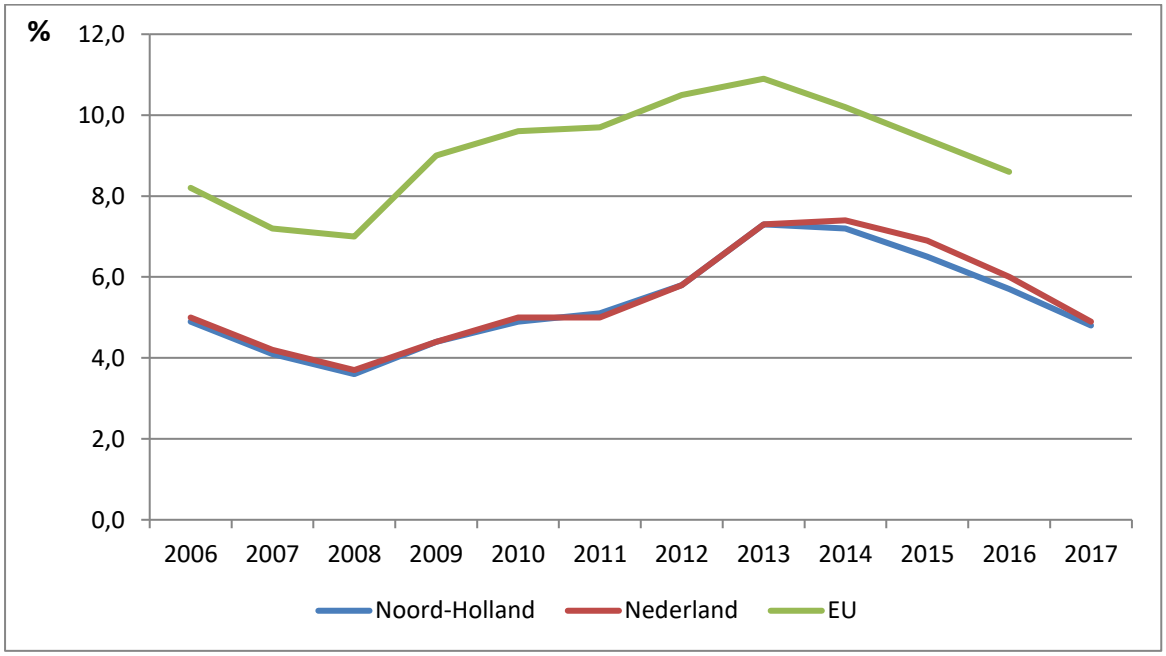
Ontwikkeling aantal leerlingen per regio	Leerlingen Basisonderwijs [aantal]					Leerlingen Voortgezetonderwijs [aantal]				
	2015	2020	2030	2040		2015	2020	2030	2040	
Amsterdam	72.000	77.100	91.000	96.200		35.700	35.800	40.000	46.000	
Amst-Meerlanden	37.300	35.300	38.000	42.000		21.100	22.400	20.900	24.400	
Regio Alkmaar	28.000	25.400	26.600	27.200		17.100	16.400	13.900	15.300	
Gooi & Vecht	26.600	24.200	24.200	25.100		15.100	15.700	13.400	14.400	
Z-Kennemerland	23.200	22.600	23.500	24.100		12.500	13.200	12.300	13.400	
West-Friesland	22.300	20.600	21.200	21.300		13.800	12.900	11.400	12.200	
Waterland	17.800	15.700	15.900	17.200		11.300	10.800	8.800	9.800	
Zaanstad	15.800	15.400	16.300	17.000		9.200	9.200	8.800	9.700	
IJmond	15.800	15.000	15.900	16.300		10.100	9.300	8.500	9.400	
Kop van NH	16.300	14.700	14.600	14.400		10.400	9.600	7.900	8.400	
Totaal	**275.300**	**266.000**	**287.100**	**300.700**		**156.400**	**155.200**	**145.900**	**163.000**	

Index t.o.v. 2015	Leerlingen Basisonderwijs [index]				Leerlingen Voortgezetonderwijs [index]			
	2015	2020	2030	2040	2015	2020	2030	2040
Amsterdam	100	107	126	134	100	100	112	129
Zaanstad	100	98	103	107	100	100	96	105
Z-Kennemerland	100	97	101	104	100	105	98	107
IJmond	100	95	100	103	100	91	84	92
Amst-Meerlanden	100	95	102	112	100	106	99	116
West-Friesland	100	92	95	96	100	94	83	89
Gooi & Vecht	100	91	91	94	100	104	89	95
Regio Alkmaar	100	91	95	97	100	96	81	90
Kop van NH	100	90	89	88	100	92	76	81
Waterland	100	88	89	97	100	95	78	87
Totaal	**100**	**97**	**104**	**109**	**100**	**99**	**93**	**104**
Aantal regio's met daling		**9**	**5**	**5**		**5**	**9**	**6**

B. Werkloosheid, uitkeringen en werkgelegenheid

Het officiële werkloosheidscijfer is gebaseerd op een internationaal afgesproken definitie: iedereen die zich actief aanbiedt op de arbeidsmarkt en geen baan heeft wordt tot de werklozen gerekend. Er is in Noord-Holland in 2017 4,8% werkloos; in Nederland 4,9%. Vanaf 2014 is de werkloosheid sterk gedaald. Vanaf 2016 daalt ook de werkloosheid in de leeftijdsgroep van 15 tot 25 jaar. De werkloosheid in deze groep is lager dan het landelijke gemiddelde, terwijl de werkloosheid in de groep 25 tot 45 jaar iets boven het Nederlandse gemiddelde ligt. De werkloosheid naar opleidingsniveau is vergelijkbaar met het Nederlandse gemiddelde en volgt deze trend.

Figuur 13: Werkloosheidsontwikkeling vanaf 2006 in Noord-Holland, Nederland en de EU



Bron: CBS/Eurostat

Figuur 14: Werkloosheidspercentage naar leeftijdsgroepen in Noord-Holland en Nederland, 2010-2017

Leeftijd	Regio	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
15 tot 25 jaar	Nederland	11,1	10	11,7	13,2	12,7	11,3	10,8	8,9
15 tot 25 jaar	**Noord-Holland**	**11,6**	**10,8**	**11,6**	**13,8**	**13,1**	**10,5**	**10,5**	**8,3**
25 tot 45 jaar	Nederland	3,8	3,9	4,8	6,3	6,3	5,6	4,6	3,7
25 tot 45 jaar	**Noord-Holland**	**3,8**	**3,9**	**4,8**	**6,3**	**6,2**	**5,4**	**4,5**	**4,0**
45 tot 75 jaar	Nederland	3,9	4,2	4,7	6,0	6,6	6,5	5,6	4,4
45 tot 75 jaar	**Noord-Holland**	**3,6**	**4,2**	**4,7**	**6,0**	**6,3**	**6,2**	**5,3**	**4,4**

Bron: CBS

Figuur 15: Werkloosheidspercentage naar opleidingsniveau in Noord-Holland en Nederland, 2010-2017

Onderwijsniveau	Regio	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Laag	Nederland	8,3	7,8	9,3	11,3	12,2	11,2	9,9	8,3
Laag	**Noord-Holland**	**8,4**	**8,4**	**9,5**	**12,1**	**13,1**	**11,3**	**9,7**	**8,3**
Middelbaar	Nederland	4,5	4,6	5,5	7,3	7,5	7,0	6,1	4,8
Middelbaar	**Noord-Holland**	**4,5**	**4,8**	**5,8**	**7,6**	**7,6**	**6,9**	**6,0**	**5,1**
Hoog	Nederland	3,0	3,1	3,4	4,2	4,1	3,9	3,5	2,9
Hoog	**Noord-Holland**	**2,9**	**3,1**	**3,3**	**4,1**	**3,8**	**3,8**	**3,4**	**2,9**

Conclusies Werkloosheid

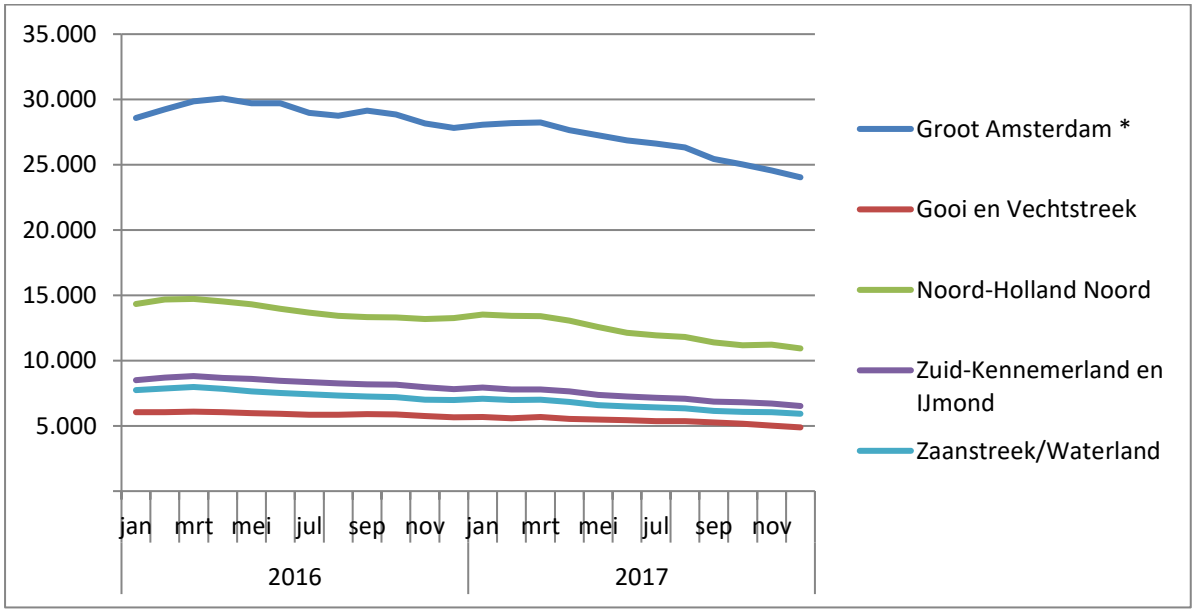
- Het werkloosheidspercentage daalt sinds 2015 na een sterke stijging in de periode 2008-2014. Het niveau van de werkloosheid is vergelijkbaar met het niveau voor de crisis die in 2008 begon. De ontwikkeling en het niveau van werkloosheid in Noord-Holland (4,8%) is vergelijkbaar met de nationale werkloosheid (4,9%).
- De werkloosheid is het hoogst onder jongeren en laagopgeleiden. Het werkloosheidspercentage voor alle categorieën is sinds 2014 gedaald.
- De werkloosheid in de groep 45-75 jaar daalt, maar is nog wel hoger dan voor de crisis. De werkloosheid onder jongeren is in Noord-Holland in het jaar 2016 niet gedaald. Dit komt waarschijnlijk door een grotere toestroom van jongeren naar de arbeidsmarkt. In 2017 is deze werkloosheid wel gedaald.

Uitkeringen

De positie en het gedrag van mensen op de arbeidsmarkt hangt samen met de uitkeringsrechten die ze hebben. Tijdreeksen met cijfers over uitkeringen vertonen vaak een grillig verloop: regelingen kunnen plotseling veranderen, uitkeringsrechten worden aangepast om het beroep op uitkeringen of het gedrag van partijen op de arbeidsmarkt te beïnvloeden.

Het UWV biedt maandelijks inzicht in het aantal werkloosheidsuitkeringsgerechtigden. Niet iedereen die werkloos is heeft recht op een WW-uitkering. Het percentage ligt lager dan het officiële werkloosheidscijfer omdat de omvang van de doelgroep kleiner is. Het gaat om (gedeeltelijk) werkloze mensen met een actueel arbeidsverleden die geen beroep kunnen doen op andere rechten (Wajong, WAO, e.d.). De WW-cijfers zijn te gebruiken als een eerste signaalwaarde voor de ontwikkelingen van de werkloosheid op de arbeidsmarkt. De feitelijke ontwikkeling komt vertraagd beschikbaar via de CBS-statistieken. Figuur 16 laat zien dat het aantal lopende WW-uitkeringen daalt in alle deelregio's, maar met name in Groot-Amsterdam en Noord-Holland-Noord sterk is.

Figuur 16: Lopende WW-uitkeringen[1] vanaf 2009 naar Arbeidsmarktregio's in Noord-Holland



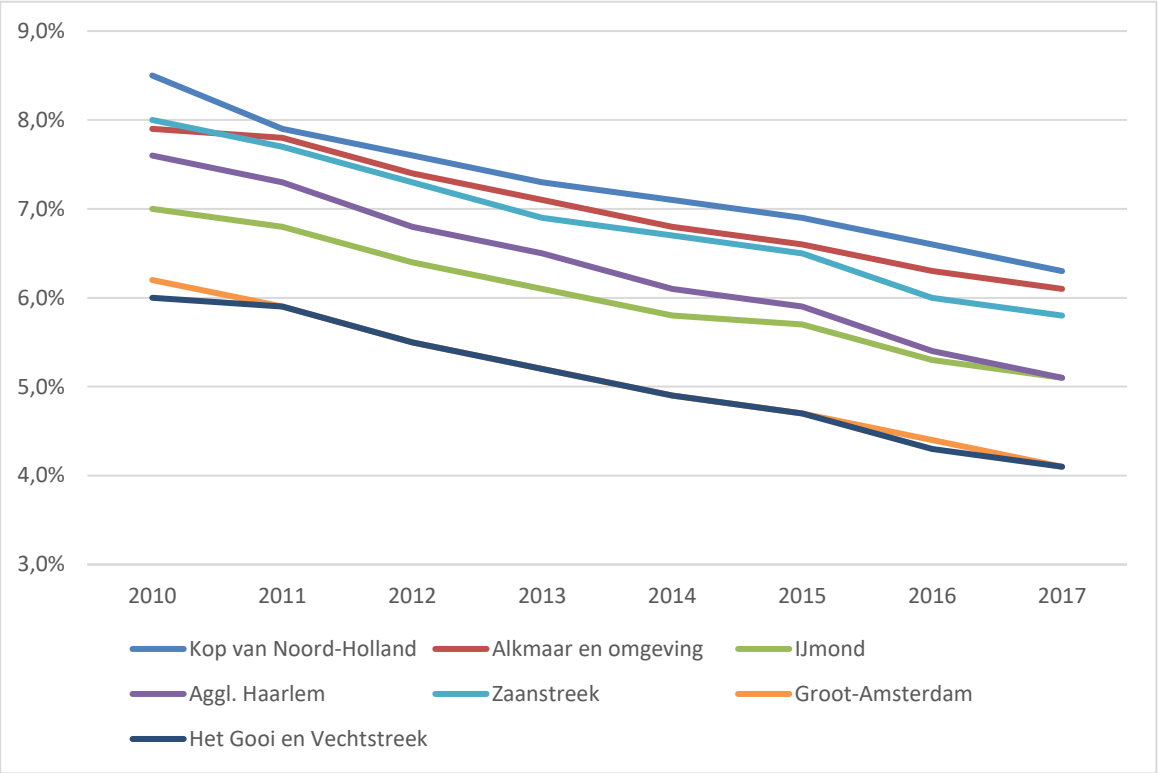
Bron: UWV.

** Groot Amsterdam = inclusief De Ronde Venen (=Provincie Utrecht)*

Het aandeel van arbeidsongeschikten in de totale bevolking tussen 15 en 65 jaar is sinds 2010 dalend als gevolg van wettelijke regels, criteria en normen die worden gehanteerd. Een gedeelte van de mensen met uitkeringsrechten op grond van arbeidsongeschiktheid (WAO , WAZ, Wajong en WIA) hebben een betaalde baan (meestal parttime of aangepast).

[1] Met de Wet werk en zekerheid (Wwz) is er sinds juli 2015 een nieuwe WW-systematiek op basis van inkomstenverrekening. Deze systematiek heeft een structureel verhogend effect op het aantal WW-uitkeringen.

Figuur 17: Arbeidsongeschikten (WAO/ WAZ/ Wajong/WIA) als percentage bevolking 15-65 jaar naar regio 2010-2017



Bron: CBS

Conclusies WW-uitkeringen en arbeidsongeschiktheid

- Het aantal lopende WW-uitkeringen is gedurende het jaar 2016 in alle regio's van Noord-Holland gedaald, met name in Groot-Amsterdam en Noord-Holland Noord.
- Bij de bevolking tussen 15 en 65 jaar zijn er steeds minder arbeidsongeschiktheidsuitkeringen. Sinds 2010 neemt dit percentage gestaag af van 7,3% naar 5,2%.
- Noordelijke regio's (Zaanstreek, Alkmaar, Kop van Noord-Holland) hebben een groter aandeel arbeidsongeschikten dan regio's in Noord-Holland Zuid.

Werkgelegenheid

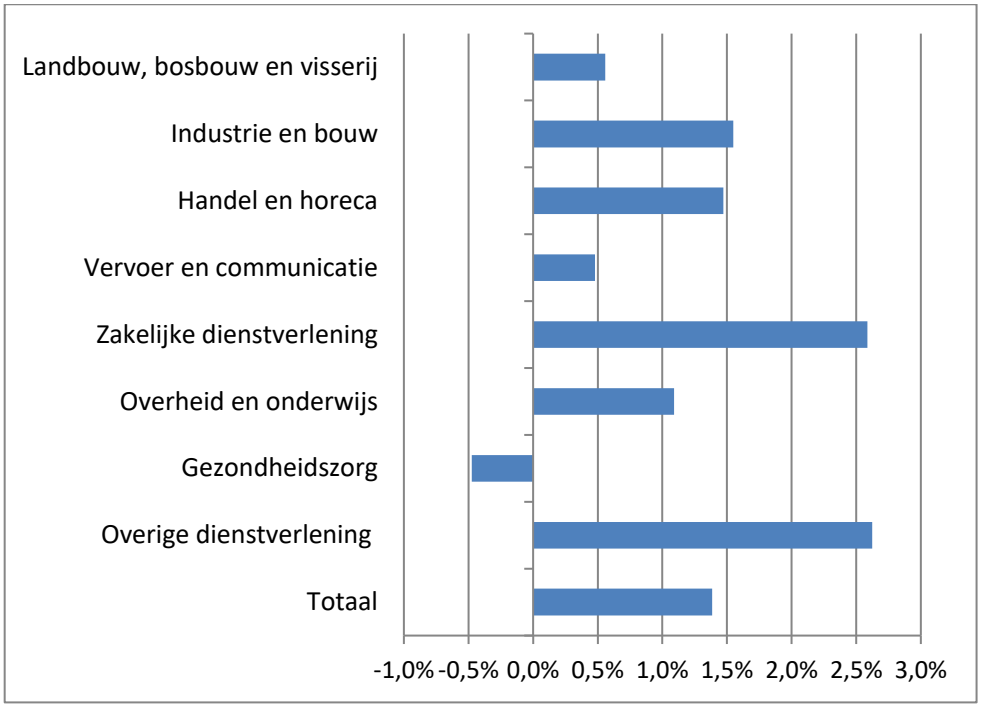
Werkgelegenheid is op verschillende manieren te meten. Het meest gangbaar is het vastleggen van de banen die op een bepaald moment bij bedrijven bestaan. Het gaat dan om de bezetting van functies door medewerkers bij bedrijven. Iedere medewerker telt hierin mee als een baan. Dat betekent bijvoorbeeld dat een medewerker die 20 uur werkt, wordt meegeteld als één baan bij dat bedrijf. Het kan zijn dat dezelfde persoon ook bij een ander bedrijf een andere baan heeft en dus twee maal een baan vervuld. In 2017 telde Noord-Holland 1.536.256 banen. De gemeente Amsterdam is koploper met over een aantal jaren een structurele banengroei. In alle andere regio's is het economisch herstel pas in 2016 of 2017 zichtbaar geworden in banengroei. De banengroei is met name zichtbaar bij dienstverlening, industrie, bouw, horeca en handel. Het aantal banen in de gezondheidszorg kromp daarentegen de afgelopen jaren.

Figuur 18: Banen naar regio, 2011-2017

Regio	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Kop van Noord-Holland	74.010	73.589	72.040	71.305	70.674	70.903	71.791
West-Friesland	84.838	85.256	83.702	81.696	82.284	82.885	83.777
Alkmaar e.o.	106.489	106.813	105.197	103.385	102.831	103.559	103.868
IJmond	75.611	75.887	73.938	73.293	73.311	73.718	74.273
Zaanstreek	70.152	68.350	67.209	66.399	66.275	67.839	68.602
Waterland	57.370	57.621	56.335	55.535	55.857	56.579	57.300
Gemeente Amsterdam	554.884	552.023	565.061	578.013	600.558	628.072	637.039
Amstelland-Meerlanden	234.510	234.839	232.930	231.690	234.755	242.019	249.374
Agglomeratie Haarlem	86.506	86.271	85.628	85.299	85.668	85.735	86.519
Gooi en Vechtstreek	107.613	106.088	104.336	104.549	104.149	103.967	103.713
Noord-Holland	**1.451.983**	**1.446.737**	**1.446.376**	**1.451.164**	**1.476.362**	**1.515.276**	**1.536.256**

Bron: LISA

Figuur 19: Ontwikkeling banen per sector in Noord-Holland, 2016-2017



Bron: LISA

Een andere manier om werkgelegenheid te meten is om te kijken naar het aantal werkzame personen woonachtig in een regio. Werkzaam is volgens de actuele definitie van het CBS iedereen die 1 uur of meer betaald werk verricht. Het beeld voor Noord-Holland dat deze benadering oplevert verschilt van het aantal banen zoals hiervoor gegeven, omdat in Noord-Holland een groot deel van de werkenden pendelt voor zijn baan.

Figuur 20: Banen werknemers (x 1000) woon- en werkregio's in 2017

	Werkregio's								
Woonregio's	Kop van Noord-Holland	Alkmaar en omgeving	IJmond	Agglomeratie Haarlem	Zaanstreek	Groot-Amsterdam	Het Gooi en Vechtstreek	Overig Nederland	**Totaal werkneners**
Kop van Noord-Holland	105,7	20,6	3,6	1,7	3,5	21,5	0,7	11,4	**168,7**
Alkmaar en omgeving	10,6	56,8	8,3	3,1	3,9	19,2	0,4	6,9	**109,2**
IJmond	1,9	7,2	38	12,5	3,6	21,6	0,5	6,8	**92,1**
Agglomeratie Haarlem	1,2	1,2	5,7	37,2	1,5	41,2	0,9	12,1	**101**
Zaanstreek	1,5	1,7	3,7	3,1	28,4	31,8	0,8	6,2	**77,2**
Groot-Amsterdam	6,9	4,7	5,3	14,3	11,1	482,5	11,7	81,0	**617,5**
Het Gooi en Vechtstreek	0,3	0,2	0,2	0,4	0,5	27,2	48,6	27,8	**105,2**
Overig Nederland	6,6	3,7	4,8	9,3	3,8	235,5	40,7		
Totaal banen	**134,7**	**96,1**	**69,6**	**81,6**	**56,3**	**880,5**	**104,3**		

Bron: CBS

Conclusies Banen en werkgelegenheid

- In 2016 en 2017 is het aantal banen in Noord-Holland, dat sinds 2010 vrijwel stabiel gebleven is, duidelijk gegroeid. Er zijn afgelopen jaar 21.000 banen gecreëerd.
- Het herstel van de banengroei is breed merkbaar in bijna alle sectoren, waarbij de sectoren Zakelijke en Overige Dienstverlening Handel & Horeca, Transport en er uit springen.
- De gemeente Amsterdam is een banenmotor. Dit gebied vertoont de afgelopen jaren een consistente groei in het aantal banen.
- Andere regio's vertonen een gematigder ontwikkeling van het aantal banen, maar in 2017 allemaal een groei van het aantal banen, met uitzondering van Gooi en Vechtstreek.
- Pendel is een belangrijk fenomeen in Noord-Holland. Bijna alle regio's hebben omvangrijke inkomende en/of uitgaande pendelstromen. De enige regio in Noord-Holland met een duidelijk en groot positief pendelsaldo is Groot Amsterdam (incl. Haarlemmermeer).

C. Vacatures en spanning op de arbeidsmarkt

Vacatures

Vacatures worden dagelijks verzameld door het UWV. Naast dat rechtsreeks vacatures door bedrijven bij het UWV worden aangemeld, verzamelt het UWV ook vacatures die bedrijven plaatsen op andere (internet-)fora en bij andere partijen (uitzendorganisaties). Het UWV heeft daarmee een groot deel van de vacatures in het vizier, maar er blijven altijd banen die op andere wijze, o.a. langs informele kanalen, worden vervuld.

Desalniettemin is het aantal vacatures waargenomen door het UWV een belangrijke conjunctuurindicator. Deze gegevens zijn zowel per arbeidsmarktregio als per sector beschikbaar.

Figuur 21: Vacatures naar arbeidsmarktregio 2016-2017

	2016				2017		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Noord-Holland Noord	6.399	6.524	6.080	5.416	6.678	6.893	7.053
Zuid-Kennemerland-IJmond	4.735	5.044	4.685	4.418	5.017	4.887	4.678
Zaanstreek-Waterland	3.203	3.089	3.017	2.704	3.197	3.248	3.118
Groot-Amsterdam (Incl. Meerlanden)	29.674	32.194	32.469	30.339	29.588	33.467	33.123
Gooi en Vechtstreek	3.407	4.103	3.594	3.632	3.873	3.977	4.017
Noord-Holland*	**47.418**	**50.954**	**49.845**	**46.509**	**48.354**	**52.472**	**51.989**

Bron: UWV

Figuur 22: Ontstane vacatures naar sector in Noord-Holland in 2017

	2017		
	Q1	Q2	Q3
Agrarische beroepen	800	400	500
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	9.300	10.400	10.000
Commerciële beroepen	6.700	7.300	7.100
Creatieve en taalkundige beroepen	500	600	500
Dienstverlenende beroepen	6.000	6.500	6.500
Ict beroepen	3.100	3.600	3.400
Managers	2.500	2.600	2.700
Openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen	1.100	1.100	1.200
Pedagogische beroepen	1.600	1.800	1.100
Technische beroepen	9.200	9.400	9.500
Transport en logistiek beroepen	4.400	5.000	5.700
Zorg en welzijn beroepen	3.100	3.700	3.400

Bron: UWV

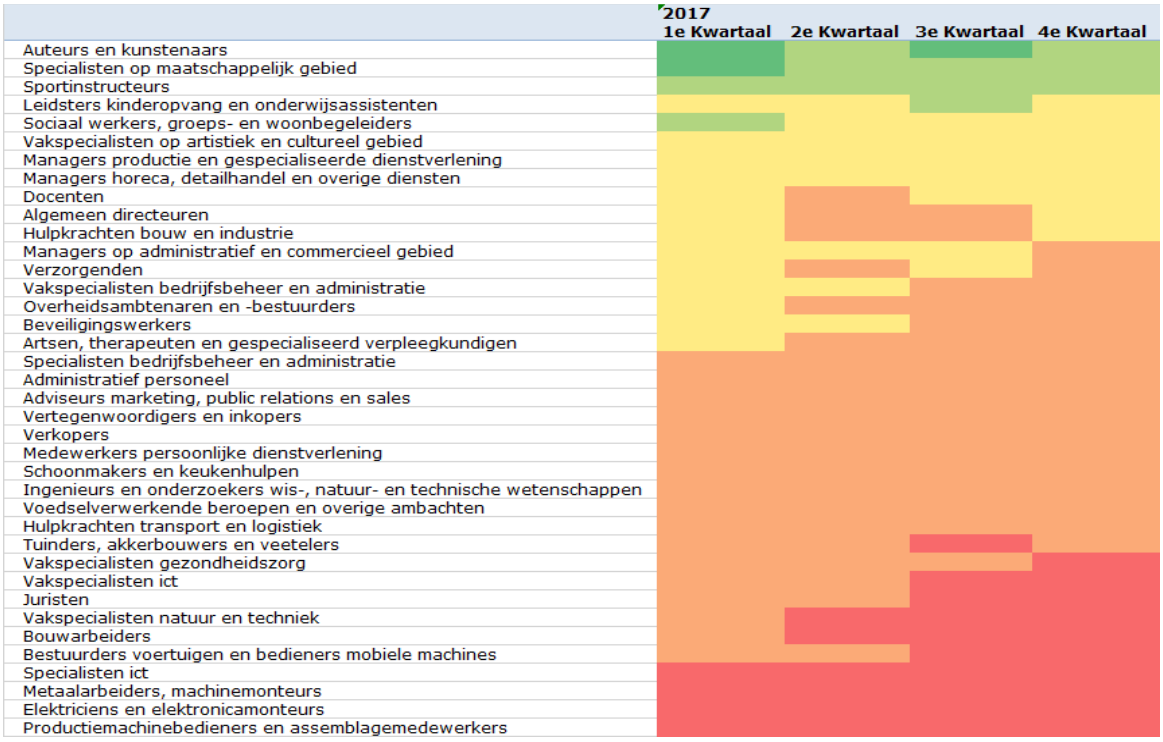
Spanning op de arbeidsmarkt

Openstaande vacatures en met name moeilijk te vervullen vacatures (die langer dan een half jaar openstaan) zijn een belangrijke indicatie voor een mogelijke mismatch op de arbeidsmarkt. Sinds 2014 biedt de TechniekRaad Noord-Holland jaarlijks inzicht in de mismatch op de technische arbeidsmarkt. Zij constateert een oplopend en cummulatief te kort van ca. 1400 vakmensen per jaar op specifiek de technische arbeidsmarkt. (www.techniekraad.nl)
De Spanningsindicator Arbeidsmarkt van het UWV biedt gedetailleerde arbeidsmarktinformatie naar alle beroepsgroepen en regio's. De gegevens worden op kwartaalbasis ge-update. Het bestrijkt alle sectoren en alle opleidingsniveaus. De verhouding van het aantal openstaande vacatures en direct beschikbaar aanbod, geeft een indicatie van de actuele spanning op de arbeidsmarkt. Het is geen indicatie van de toekomstige spanning op de arbeidsmarkt.

Er wordt uitgegaan van een indeling in vijf categorieën: zeer ruim, ruim, gemiddeld, krap en zeer krap. De indeling is als volgt:

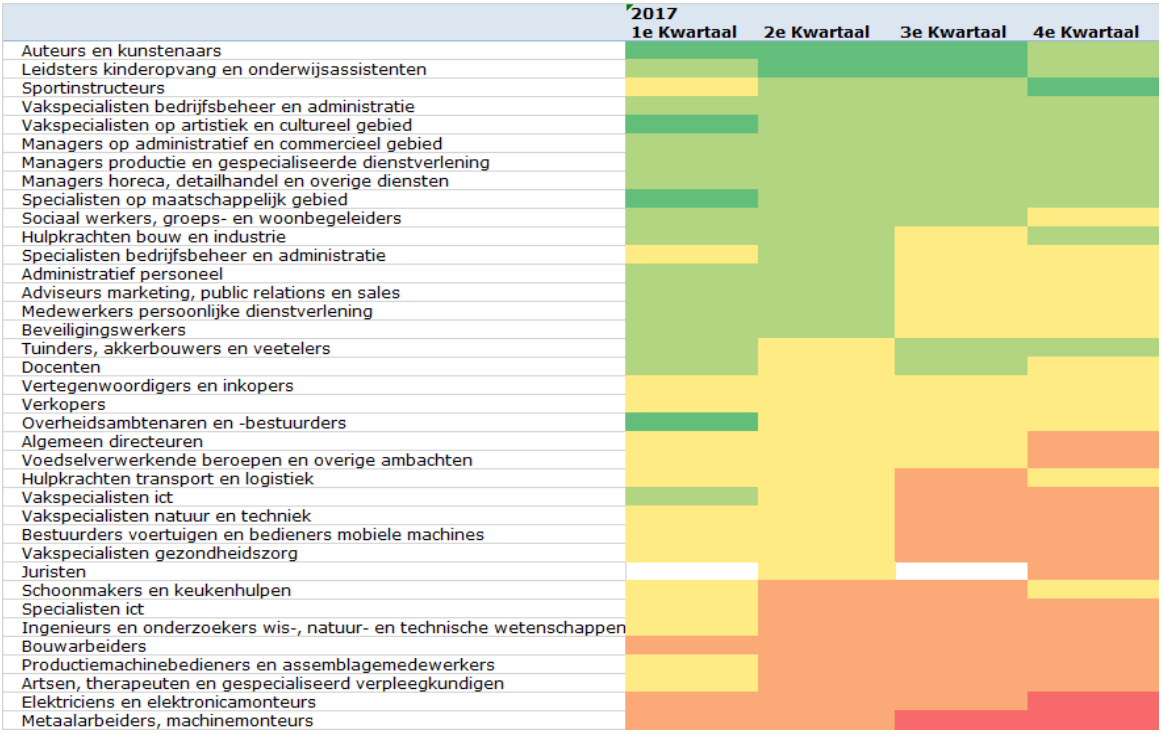
Waarde indicator	Betekenis	Kleur in figuur 25 t/m 30
0 tot 0,25	zeer ruim	
0,25 tot 0,67	ruim	
0,67 tot 1,5	gemiddeld	
1,5 tot 4,0	krap	
4,0 of meer	zeer krap	
*	onbekend, te weinig waarnemingen	

Figuur 23: Spanningsindicator arbeidsmarkt naar beroepsgroep arbeidsmarktregio Groot Amsterdam



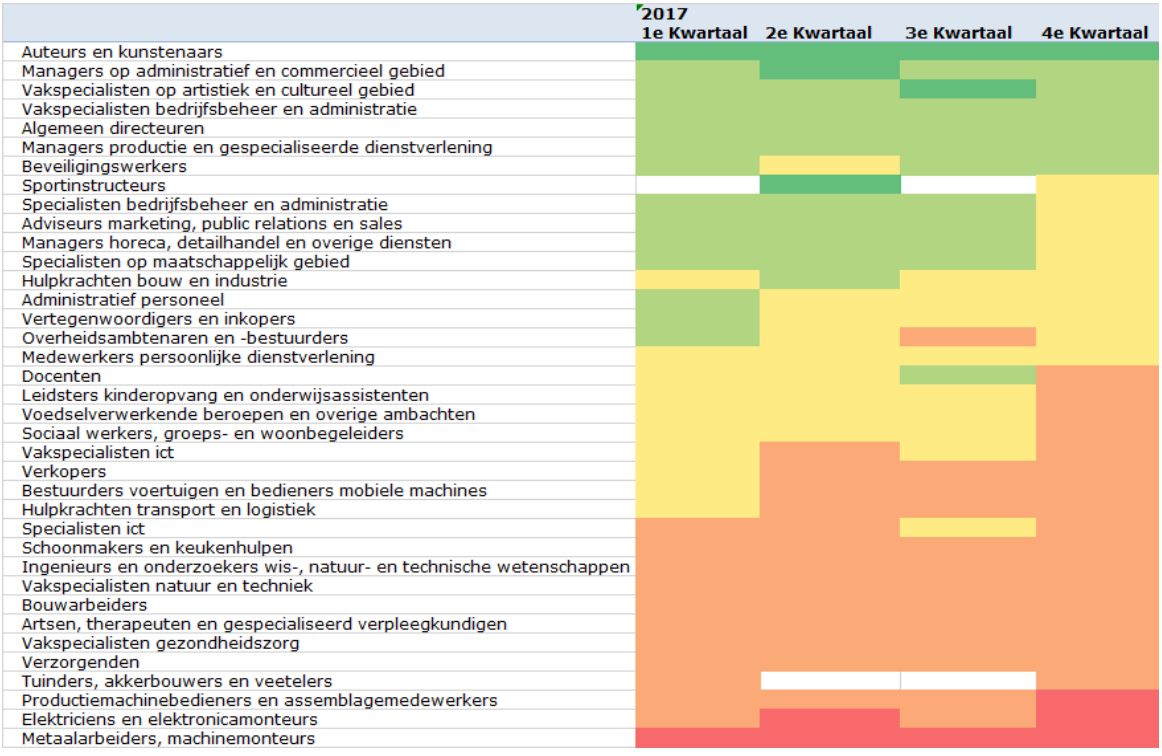
Bron: UWV, bewerking Provincie Noord-Holland

Figuur 24: Spanningsindicator arbeidsmarkt naar beroepsgroep arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord



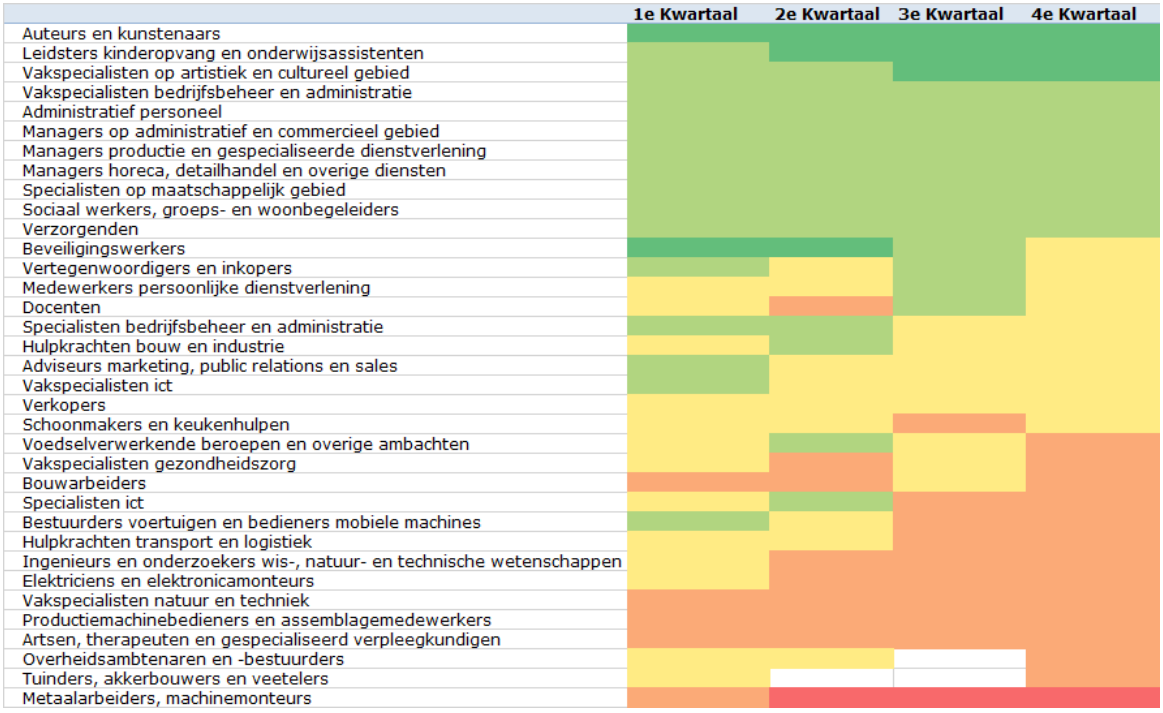
Bron: UWV, bewerking Provincie Noord-Holland

Figuur 25: Spanningsindicator arbeidsmarkt naar beroepsgroep arbeidsmarktregio Zuid Kennemerland en IJmond



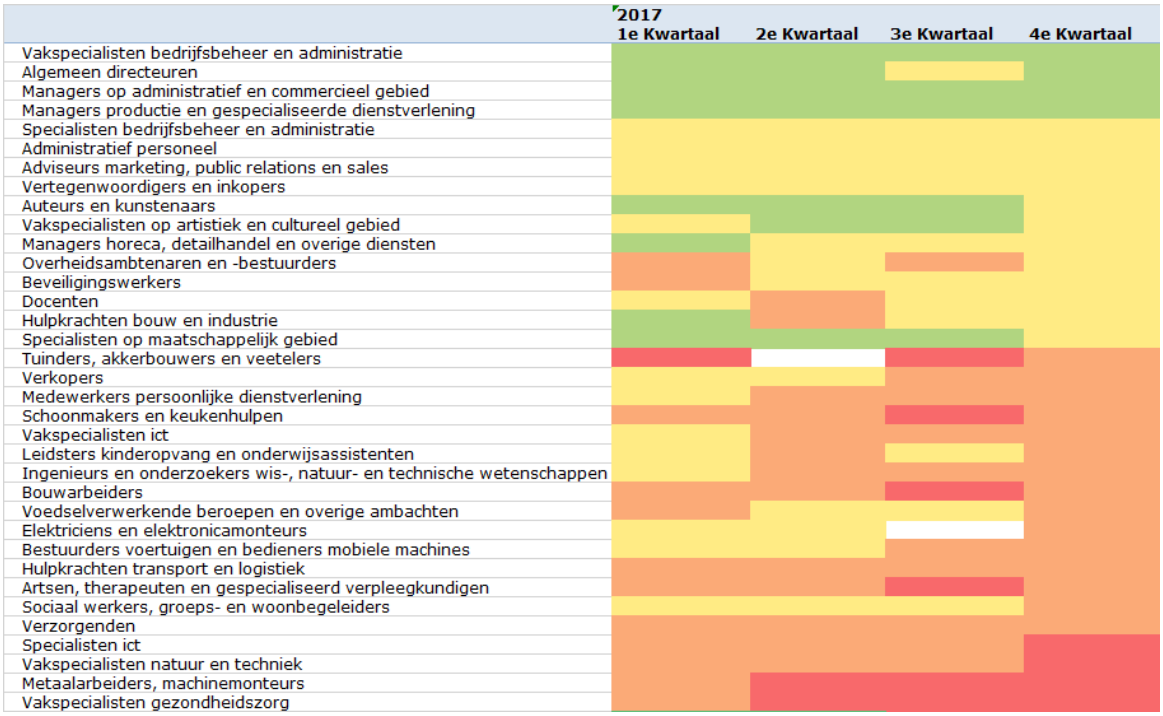
Bron: UWV, bewerking Provincie Noord-Holland

Figuur 26: Spanningsindicator arbeidsmarkt naar beroepsgroep arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland



Bron: UWV, bewerking Provincie Noord-Holland

Figuur 27: Spanningsindicator arbeidsmarkt naar beroepsgroep arbeidsmarktregio Gooi en Vechtstreek



Bron: UWV, bewerking Provincie Noord-Holland

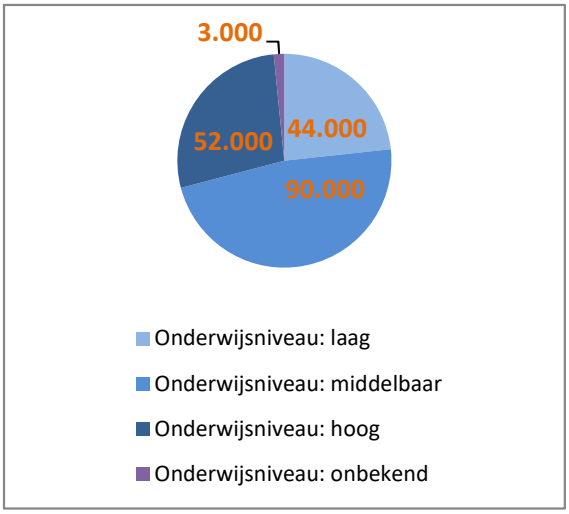
Conclusies Vacatures en spanning op de arbeidsmarkt

- Per saldo is het aantal vacatures in Noord-Holland sinds begin 2016 gestegen. Noord-Holland volgt hierin een landelijke trend.
- De spanning op de arbeidsmarkt (de verhouding tussen vraag en aanbod) is per beroepsgroep en per regio zeer verschillend. In alle regio's neemt de spanning op de arbeidsmarkt vanaf het eerste tot het vierde kwartaal van 2017 toe.
- In 2017 is in steeds meer beroepen sprake van een krappe arbeidsmarkt met veel openstaande vacatures en weinig direct beschikbaar aanbod. Groot Amsterdam heeft de meeste spanning op de arbeidsmarkt met alle beroepsgroepen waar het aantal vacatures het arbeidsaanbod overtreft of gelijk is, met uitzondering van ruimte bij creatieve en taalkundige beroepen. In Gooi en Vechtstreek is er ook duidelijke spanning op de gehele arbeidsmarkt. Er zijn ook enkele regionale verschillen zichtbaar, zoals een zeer krappe arbeidsmarkt vakspecialisten in de gezondheidszorg in Gooi- en Vechtstreek, terwijl deze markt nog gemiddeld tot krap is in de Kop van Noord-Holland.
- Waar in 2016 een tekort aan ICT'ers werd gezien, is er in 2017 de meest duidelijke mismatch vraag en aanbod te zien in de technische beroepen (met name metaalbewerkers en machinemonteurs) en bij diverse vakspecialisten, maar ook bij de ICT-beroepen. De TechniekRaad Noord-Holland constateert al jaren een oplopend en cummulatief tekort aan ca. 1400 vakmensen voor deze beroepen per jaar.

Regionale factsheets Arbeidsmarkt en werkgelegenheid in Noord-Holland

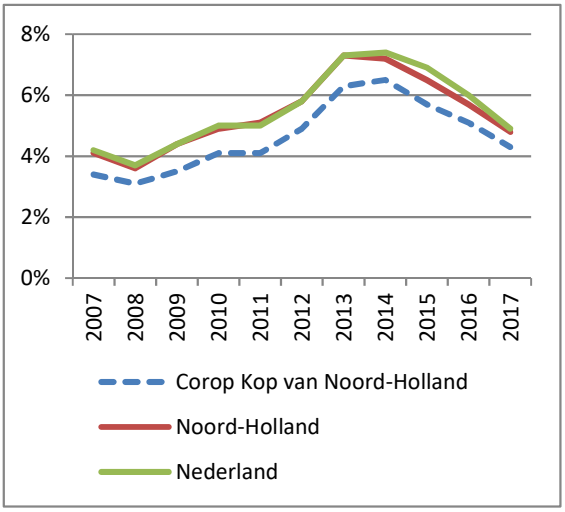
Regio Kop van Noord-Holland (incl. West-Friesland)

Werkzame beroepsbevolking naar onderwijsniveau, 2017

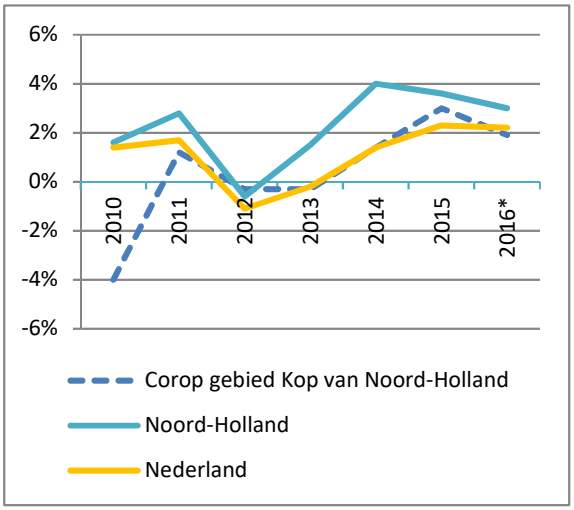


Bron: CBS

Werkloosheidspercentage, 2006-2017

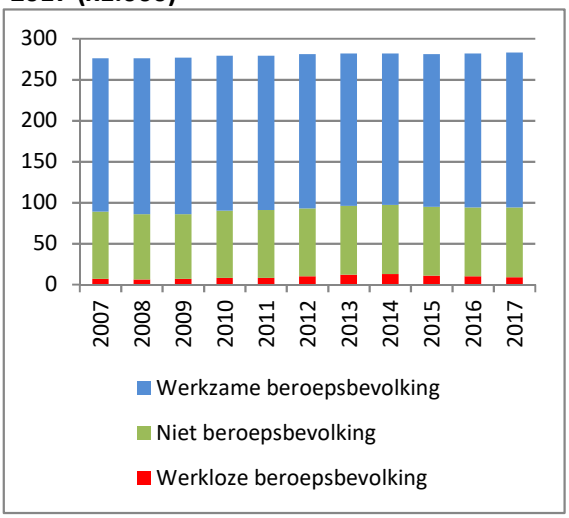


Economische groei, 2010-2017



Bron: CBS
*= voorlopige cijfers

Potentiële beroepsbevolking (15-75jr.), 2007-2017 (x1.000)



Sterke clusters:
Agrarische sector, industrie en bouwnijverheid.

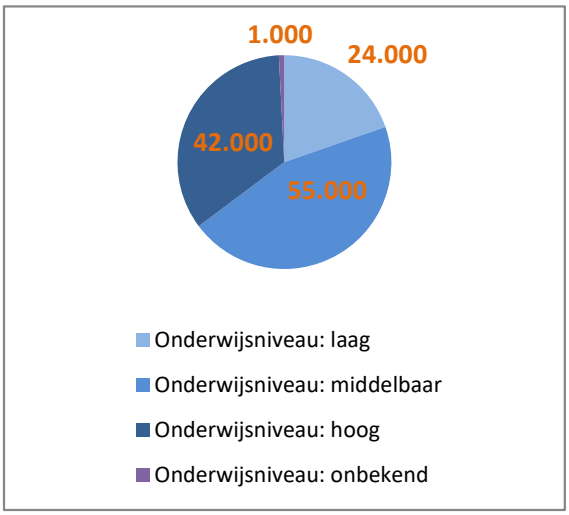
Specifieke clusters:
Zaadveredeling en offshore.

Top drie grootste vestigingen:

- Koninklijke Marine	6.000 banen
- Westfries Gasthuis	2.100 banen
- Action Non Food B.V.	1.700 banen

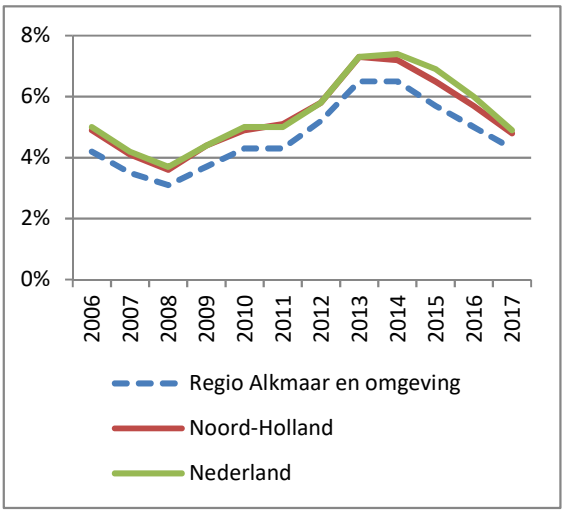
Regio Alkmaar en omgeving

Werkzame beroepsbevolking naar onderwijsniveau, 2017

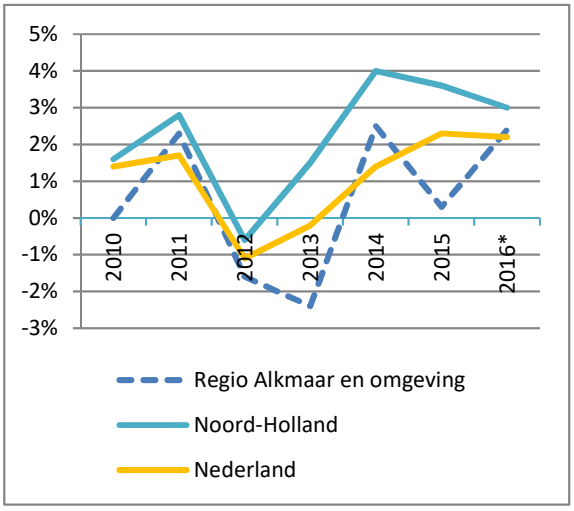


Bron: CBS

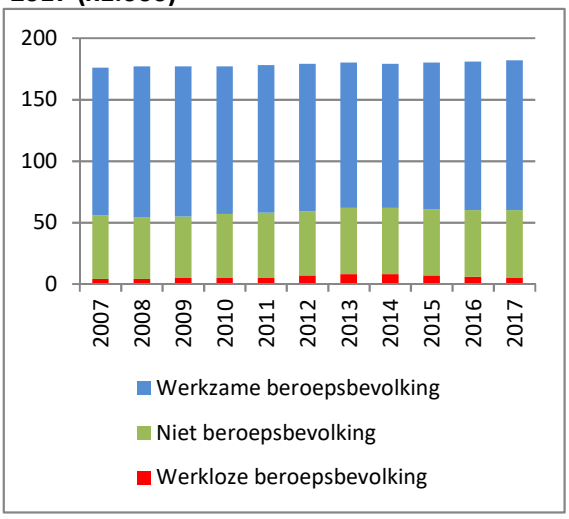
Werkloosheidspercentage, 2006-2017



Economische groei, 2010-2017



Potentiële beroepsbevolking (15-75jr.), 2007-2017 (x1.000)



Bron: CBS
*= voorlopige cijfers

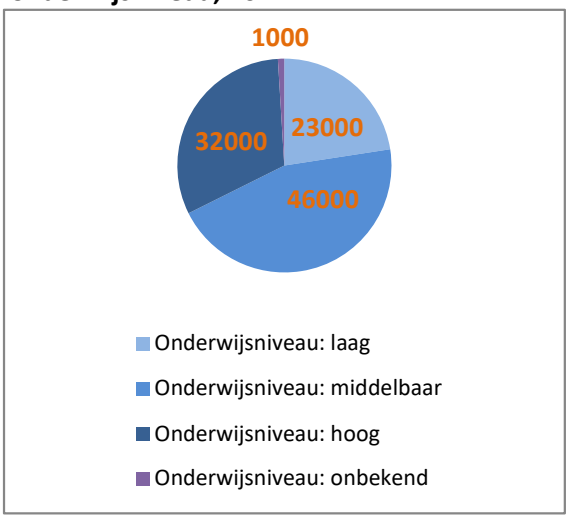
Sterke clusters:
Zakelijke dienstverlening, onderwijs en industrie.

Top drie grootste vestigingen:

- Stichting MCA Gemini Groep	3.100 banen
- Medisch Centrum Alkmaar	3.100 banen
- Politieregio Noord-Holland Noord	1.000 banen

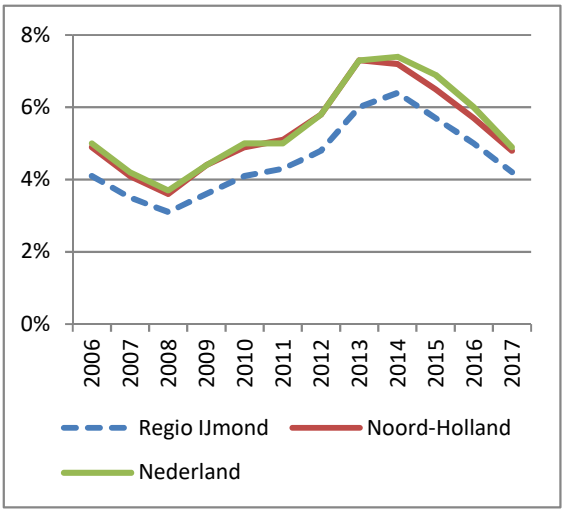
Regio IJmond

Werkzame beroepsbevolking naar onderwijsniveau, 2017

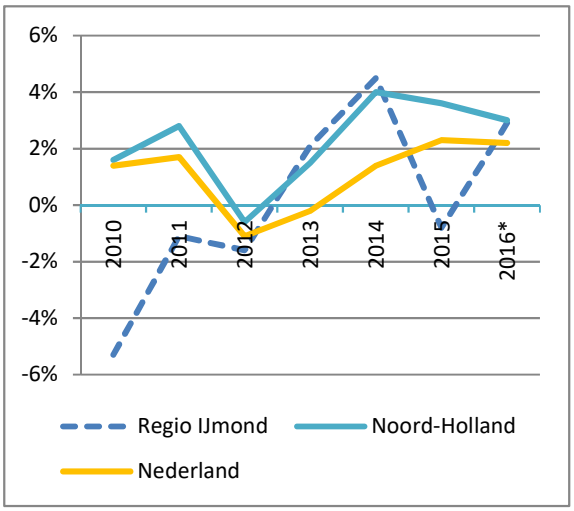


Bron: CBS

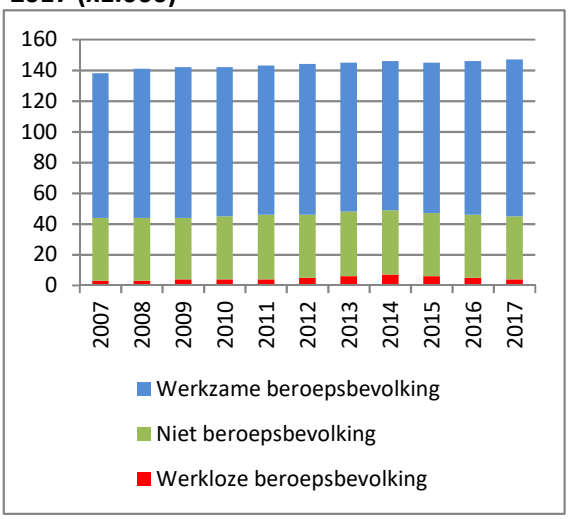
Werkloosheidspercentage, 2006-2017



Economische groei, 2010-2017



Potentiële beroepsbevolking (15-75jr.), 2007-2017 (x1.000)



Bron: CBS
*= voorlopige cijfers

Sterke clusters:
Industrie, zakelijke dienstverlening en bouwnijverheid.

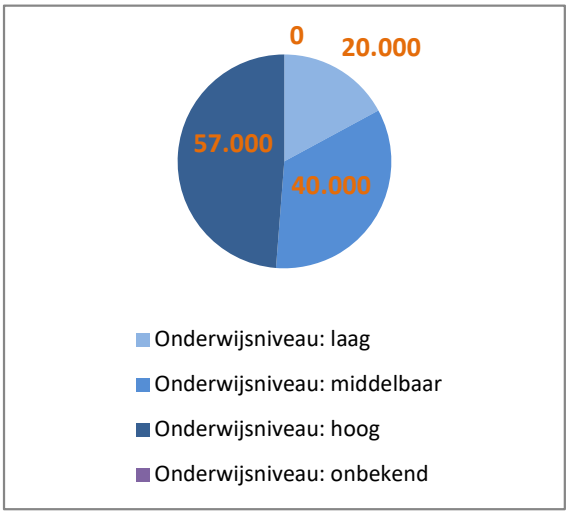
Specifieke clusters:
Staalindustrie en visserij.

Top drie grootste vestigingen:

- Tata Steel	8.800 banen
- Rode Kruis Ziekenhuis B.V.	1.400 banen
- G.G.Z. Dijk en Duin	800 banen

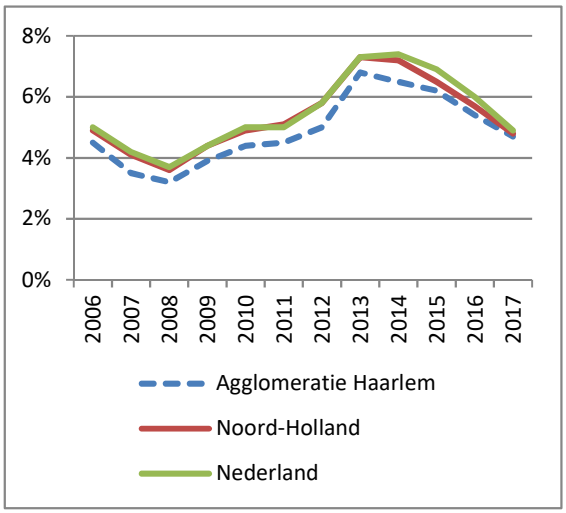
Agglomeratie Haarlem

Werkzame beroepsbevolking naar onderwijsniveau, 2017

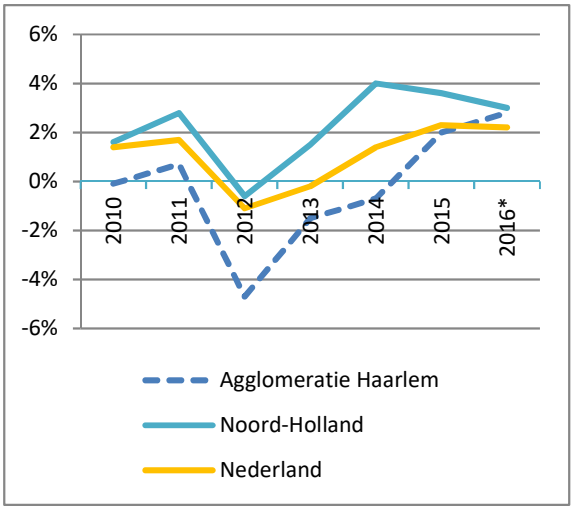


Bron: CBS

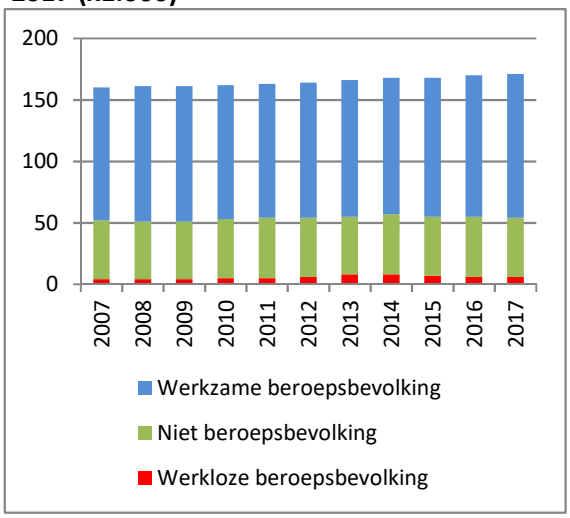
Werkloosheidspercentage, 2006-2017



Economische groei, 2010-2017



Potentiële beroepsbevolking (15-75jr.), 2007-2017 (x1.000)



Bron: CBS
*= voorlopige cijfers

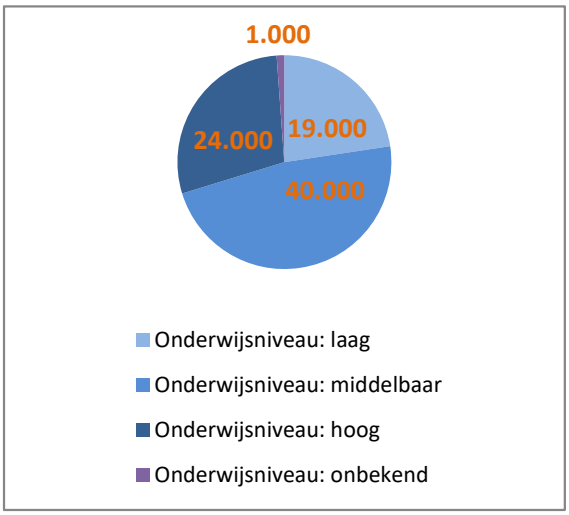
Sterke clusters:
Zorg, groot- en detailhandel, zakelijke dienstverlening, onderwijs en openbaar bestuur.

Top drie grootste vestigingen:

- Spaarne Gasthuis Haarlem-Zuid	2.100 banen
- Provincie Noord-Holland	1.200 banen
- De Hartekamp	800 banen

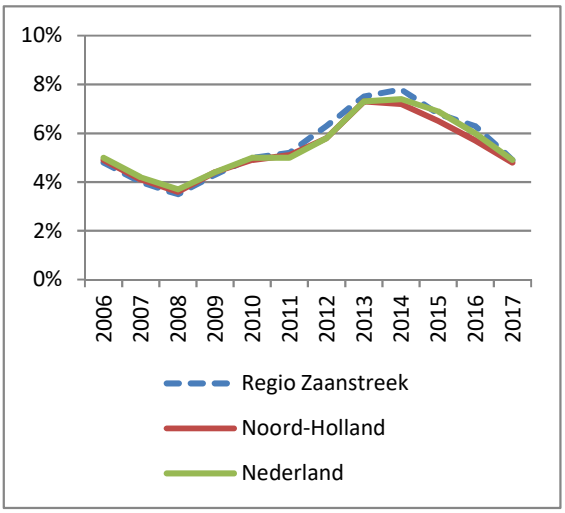
Regio Zaanstreek

Werkzame beroepsbevolking naar onderwijsniveau, 2017

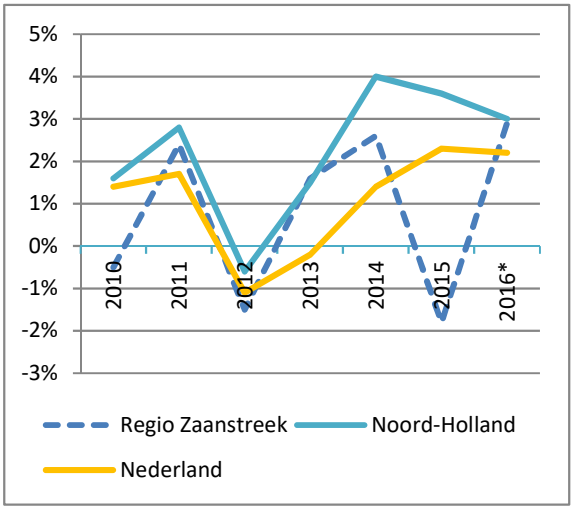


Bron: CBS

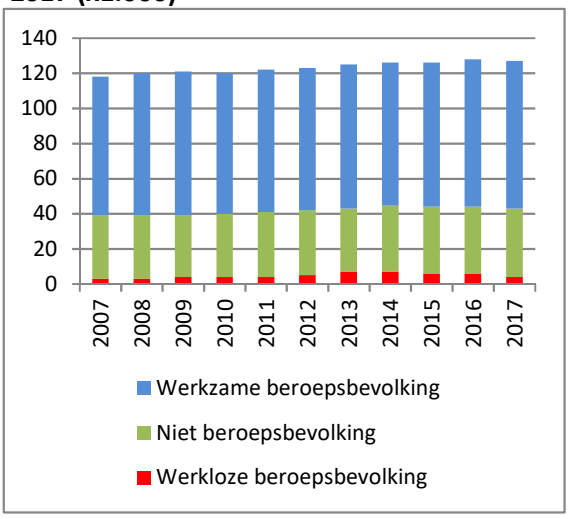
Werkloosheidspercentage, 2006-2017



Economische groei, 2010-2017



Potentiële beroepsbevolking (15-75jr.), 2007-2017 (x1.000)



Bron: CBS
*= voorlopige cijfers

Sterke clusters:
Industrie, zakelijke dienstverlening, bouwnijverheid, en groot- en detailhandel.

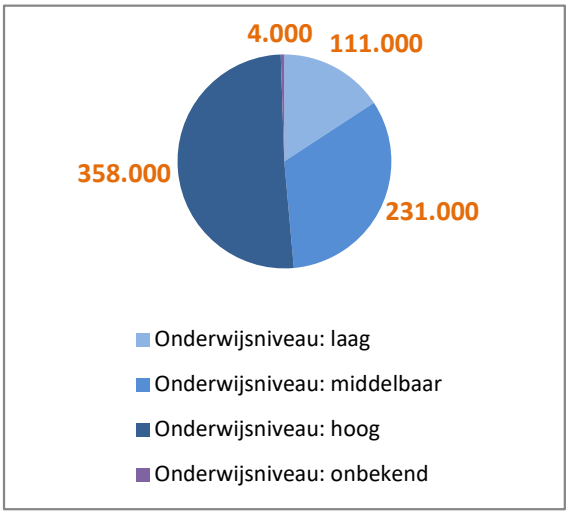
Specifieke clusters:
Zaadveredeling en offshore.

Top drie grootste vestigingen:

- Stichting Zaans Medisch Centrum	1.300 banen
- Albert Heijn B.V.	1.300 banen
- Gemeentehuis	1.200 banen

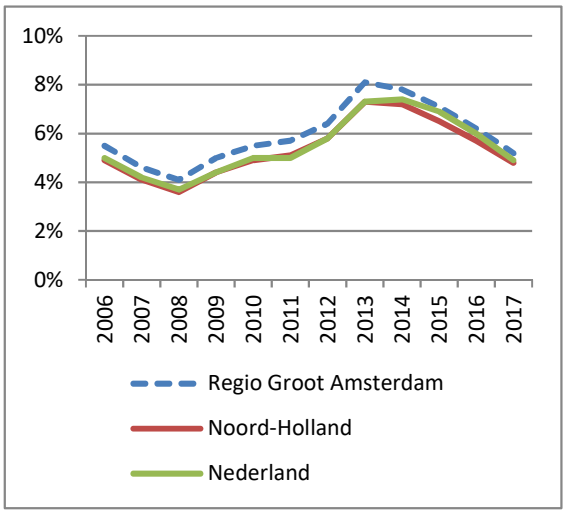
Regio Groot Amsterdam

Werkzame beroepsbevolking naar onderwijsniveau, 2017

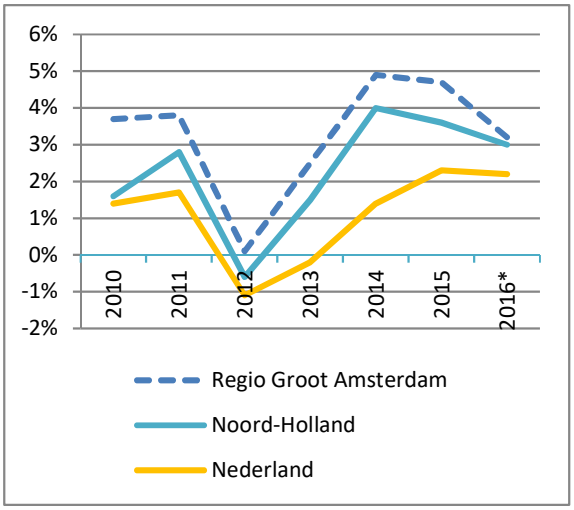


Bron: CBS

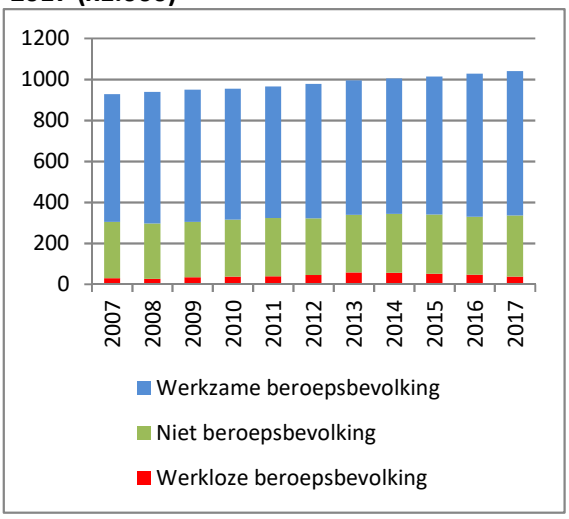
Werkloosheidspercentage, 2006-2017



Economische groei, 2010-2017



Potentiële beroepsbevolking (15-75jr.), 2007-2017 (x1.000)



Bron: CBS
*= voorlopige cijfers

Sterke clusters:
Zakelijke dienstverlening, vervoer en opslag, financiële diensten en groot- en detailhandel

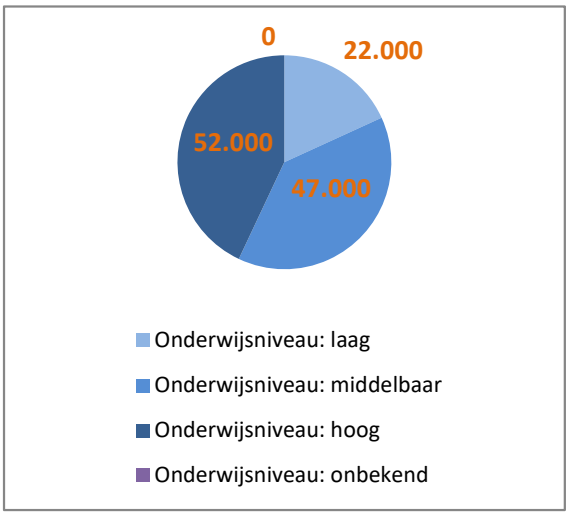
Specifieke clusters:
ICT, creatieve industrie, toerisme, luchthaven, zeehaven en bloementeelt.

Top drie grootste vestigingen:

- KLM NV vliegend personeel	8.900 banen
- VU medisch centrum	7.400 banen
- A.Z.U.A. "Academisch Medisch Centrum"	6.900 banen

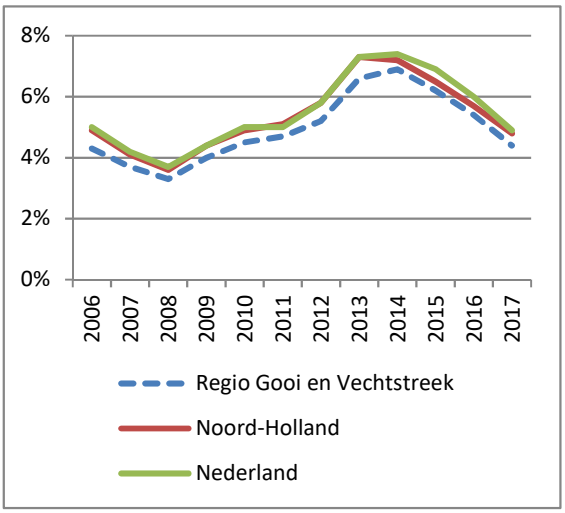
Regio Gooi en Vechtstreek

Werkzame beroepsbevolking naar onderwijsniveau, 2017

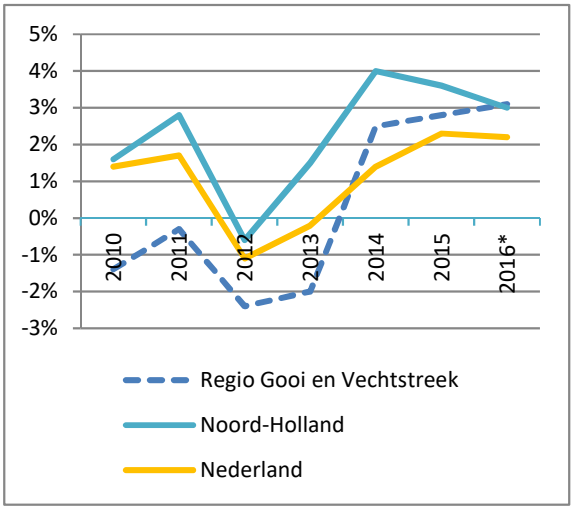


Bron: CBS

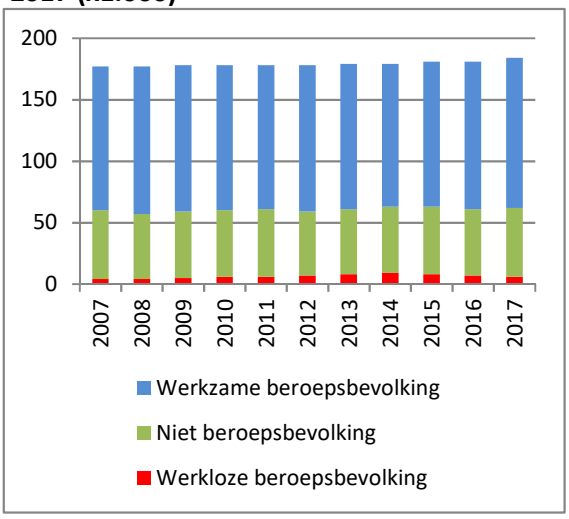
Werkloosheidspercentage, 2006-2017



Economische groei, 2010-2017



Potentiële beroepsbevolking (15-75jr.), 2007-2017 (x1.000)



Bron: CBS
*= voorlopige cijfers

Sterke clusters:
ICT, zakelijke dienstverlening en onderwijs.

Specifieke clusters:
Media

Top drie grootste vestigingen:

- Stichting Tergooi	1.600 banen
- Nike European Headquarters	1.600 banen
- Tergooi Ziekenhuis Gooi-Noord	1.300 banen